

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/23
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 720 Lej
Fél évre 360 Lej
Negyed évre 180 Lej
Havonta 60 Lej

Hirdetések díjszabás szerinti.

Magyarországon mindenütt.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap 5 lej. Bucarestben 50 banival több.

Kötéláítali halált

mondott ki a budapesti bíróság Márfi és Marosi fejére. A véreskezű bombavető, akik hideg egykedvűséggel öltek meg ártatlan embereket, tettek árvákká gyermekeket és özvegyekké feleségeket. Most vlaszsárga arccal és halálreszketésben várják az állami ítéletvégrehajtót, aki pontot tesz sötét életük végére.

A budapesti törvényszék Langer Jenő-tanácsa ezzel a súlyos ítéletével megbélyegezte azt a rendszert is, amely Márfikát és Marosikát termelhetett. A féktelen izgatás, a fajok és nemzetiségek ellen szított mesterséges gyűlölet, a politikai nézeteltérések véres uton való elintézése végül is megrendítette a Bethlen István által új utra irányított és Konszolidálódni akaró Trianon-utáni Magyarországot. A becsületes és igaz törekvéseknek utjába állottak a Márfik és Marosik, a Nyugat felé tekintő Magyarország minduntalan egy-egy bombába átközött amugy is nehéz utjában és választani kellett: vagy a féktelen izgatásnak, a gyűlöletszításnak, a mindnagyobb mérvű öltözött önbíráskodásnak letörése vagy pedig a teljes megsemmisülés és elveszés között. Ez a halálos ítélet egyben fírelmezhető is mindazoknak, akik még mindig nem tudnak megpihenni, akik még mindig sötét terveket forgatnak, agyukban és akik még mindig csontig és szivig ható tördőéseket akarnak adni saját országuk Konszolidálódásának.

Sajnos, a magyar példa nem egyedülálló. Más országokban is sürűn robban bomba és dördül el a revolver. Felizgatott, fanatizált tömegek, hosszuhajú, sápadtarcú diákok más országokban is ordítva iárlják be az uccákat a gyűlölet jelszavával. Előbb csak antiszemita, vagy nacionalista tüntetés, azután ablakheverés, majd ártatlan emberek bántalmazása és ezután a bomba és a revolver. És mindezek után jön a bolsevizmus réme — amint azt maga Bratianu miniszterelnök is megalapította. — mert jól tudjuk, hogy az események mindig idáig fejlődnek, ha a Kellő pillanathan nem állják utját. A pesti törvényszék kemény ítélete egyben felszólítás is mindazon országokhoz, amelyekben a félrevezetett fantaszta még mindig nem tudnak elösendesédni, hogy törvénnyel, súlyos büntetésekkel és ha kell, halállal is, de meg kell torolni és ezzel megelőzni minden káros, szélsőséges kilengést, jöjjön az akár balról, akár jobbról.

A kormány letöri a zavargásokat.

A miniszterelnök szigorú utasítása a rend helyreállítására
A rendtörvény kritikája.

(Bucuresti, december 13.) A kamara tegnapi ülésén Anghelescu közoktatásügyi minisztert ért vádak ügyében, amelyek szerint a miniszternek része volna az antiszemita mozgalmak újból való felángolásában, a miniszterelnök a kamarában Anghelescu és Marzescu miniszterekkel rögtönzött értekezletet tartott. A miniszterelnök nyilatkozattételre szólította fel Anghelescut, aki hosszasan adta elő védekezését és hangsúlyozta, hogy minden lehető intézkedést megtett az egyetem békéjének megóvására. Bratianu Jónel miniszterelnök felhatalmazta a közoktatásügyi minisztert arra, hogy a legszigorubb rendszabályo

kat léptesse életbe, mert szerinte az antiszemizmus a bolsevizmus csiróját hordja magában. Ezzel kapcsolatban a bucuresti-i lapok egyöntetűen hangsúlyozták, hogy a diákmozgalmak legkésőbb hétfőn véget érnek.

A kamara éjjeli ülésén tárgyalás alá vették a közrend elleni kihágások elnyomására vonatkozó törvényjavaslatot. Pistiner szocialista képviselő hangsúlyozta, hogy a javaslat nem a kommunizmus letörésére, hanem a demokrácia megfojtására és az állampolgárok szabadságjogainak megsemmisítésére irányul. Tiltakozik az ellen a rendszer ellen, amely bírói végzés nélkül Jilavára hurcolja az embereket.

A Magyar Párt nagygyűlése Brassóban.

Vasárnap délelőtt lesz a történelmi jelentőségű egységes állásfoglalás. — Az erdélyi és bánáti zsidóság a Magyar Pártban.

(Saját tudósítónktól.) Erdély és Bánát magyarságának figyelő szeme most Brassó felé irányul. Az ősi erdélyi városban vasárnap összeülő magyar parlament jelentős lépés a kisebbségi politika életében, hisz 1919. óta ugyszólván ez az első országos érdeklődést kiváltó magyar megmozdulás. — Ugyszólván Erdélynek és Bánát-nak minden városa elküldötte delegátusait a Magyar Párt nagygyűlésére, de a hivatalos küldötteken kívül rengeteg érdeklődő is leutazott Brassóba. Régi történelmi nagy nevek viselői adnak itt találkozót egymásnak, olyanok, akik az árván maradt erdélyi magyarság vezetői és akiknek az élen a helyük.

Az elnökválasztás okozta nagy krízis elmúlt. Bernády György visszalépett, a magyar egységet nem veszélyezteteti már semmi pártérdek, kisebb frakciók mesterkedései nem szakíthatják két táborba az eddig oly szépen és erősen összetartozó magyarságot. Nem az volt a fontos, hogy Brassóban Ugront, vagy Bernádyt válasszák-e meg vezérnek, hanem az, hogy ne állítsák egymással ellenségként szembe a magyarságot és hogy ne támadhasson zavar a sorainkon. Most, amikor az utolsó órában megmutatta Erdély és Bánát magyarsága, hogy a veszély pillanatában egységes tud és akar lenni, ezzel súlyos csapást is mért azokra, akik minden-

áron szerették volna széttagolni, pártokra és részekre osztottan látni Erdély és Bánát kétmillió magyariját.

Dacára annak, hogy a gyűlésen az elnökválasztás egyhangú lesz, az még sem veszt semmit érdekességéből. Rendkívül fontos határozatokat hoznak a Magyar Párt nagygyűlésén és ezek messze kihatással lesznek a magyar kisebbségi politika új frontjára. A gyűlésen több nagy érdeklődéssel várt felszólalás lesz a kétségtelemül egyik igen érdekes beszéd lesz Barabás Béla dr.-é, a Magyar Párt alelnökéé, aki az erdélyi speciális zsidókérdést ismeretli. Barabás a zsidóságnak a magyarsághoz való tartozásáért száll sikra és beszéde végén a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

„Mondja ki a Magyar Párt brassói nagygyűlése, hogy a Romániához csatolt magyar területek zsidóságát, amely hű maradt magyar anyanyelvéhez, műveltségéhez, kulturájához és régi magyar szokásaihoz, — a romániai magyarság integráns egységébe tartozónak tekinti. És amíg egyfelől a zsidóság összes magyar érdekeit a Magyar Párt testvéries közérzettel felkarolja, támogatja és azokért, mint saját magyar kisebbségi ügyekért dolgozik, úgy másfelől elvárja, hogy a magyar zsidóság a Magyar Párt alkotmányos keretén belül a régi hűséggel és lelkesedéssel vesz részt a Magyar Párt áldozatkész tevékenységében és erőves küzdelmében.”

Jorga

miniszterelnök akar lenni.

Tárgyalások az ellenzéki föderáció felállításáról. — Golds László Bucurestiben.

(Bucuresti, december 13.) A Cuvantul hosszabb cikkben foglalja közik az ellenzéki pártok tárgyalásaival és rámutat a demokráta pártok 1919. évi föderációja felállításának esélyességére. A lap szerint ennek egvedüli akadálya azonban, hogy Jorga Miklós min-denekelőtt a pártvezérséget, végül a miniszterelnökséget akarja magának biztosítani az ellenzéki pártvezérség révén. A kormány-einökség kérdésében a nemzeti párt Ferdinand királyt szeretné döntőbíróul megüvorni. Koalíció esetén a nemzeti párt a miniszteri tárcák nagyrésztét magának vindikálja. Illetékes körök azt hiszik, hogy a föderáció megalakulása rövid idő kérdése. Az ellenzéki pártok tárgyalásai következtében az Averescu párt kormányalakítási kilátása egyre csökken. — Golds László ma Bucurestibe érkezett. Ezzel újból aktuálissá vált a nemzeti párt belső válságának kérdése.

Herriot súlyos beteg.

Chamberlain angol külügyminiszter nem találkozhat a francia külügyminiszterrel.

(Páris, december 13.) Chamberlain angol külügyminiszter, aki most Párisba érkezett, Rómából való elutazása előtt bucsuizetnetet intézett az olasz néphez, a melyben megköszönte ünnepélyes fogadtatását. Üzenetében hangsúlyozta, hogy Herriot és Mussolini miniszterelnökkel való tanácskozásai az angol-francia és olaszbarátság kiépítését célozzák. Chamberlain azonban Párisban nem fog tudni Herriot miniszterelnökkel tárgyalni, mert a miniszterelnök állapota ma rosszabbodott és orvosai tüdőgyulladás állapototak meg. Az orvosok megtiltották Herriotnak, hogy politikai látogatókat fogadjon. A miniszterelnök titkára azonban közölte, hogy Herriot állapota miatt aggodalomra nincsen ok.

— A védjegyek kicserélése. A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a magyar és német szövégi védjegyek kicserélésére szabott határidő, amely folyó évi október 1-én lejárt, a kereskedelemügyi miniszternek 1924. december 2-án kelt 89153. számú rendeletével további hat hónapra, azaz 1925. április 1-ig meghosszabbította.

Balti államok védészövetsége Oroszország ellen.

(Helsingfors, december 13.) Estland, Livland és Littau katonai védészövetsége köt egymással Oroszország ellen. A tárgyalások folyamatban vannak. A védészövetség indító oka a legutóbbi Revalban történt kommunista-puccs, amelyet tudvalevőleg Moszkvából szervezték.

Szerelmi csalódás okozta a hamburgi tömeggyilkosságot.

A hoppon maradt udvarló rettentő bosszúja.

(Berlin, december 13.) Távirati tudósítás nyomán ma beszámoltunk arról a borzalmas vérengzésről, amely rendkívüli módon hasonlít az Angerstein-féle tömeggyilkossághoz, s amely tegnap este történt Hamburgban. A ma érkezett jelentések már részletesebb képét adják a megdöbbentő mézarlásnak. Tegnap a késő esti órákban váratlanul berontott Heinemann kereskedő lakásába Westfeld Fritz ugyancsak hamburgi kereskedő, aki revolvért rántott és az éppen vacsoránál ülő család tagjaira többször rálőtt. A lövések súlyosan megsebesítették Heinemann kereskedőt, a feleségét, Harriette nevű 21 éves leányukat és 11 éves fiukat. Az asszony még az éjszaka folyamán belehalt sérülésébe. Westfeldet azonnal elfogták, aki kihallgatásakor azt vallotta, úgy érzi, hogy neki lelki megnyugvásból valósággal kötelessége volt az egész családot kiirtani. Majd ehhez a vallomásához hozzátette azt is, hogyha hazaménnék a lakására, ott találják Doleske Tamás gyáros holttestét is, akinek

a koponyája be van zúzva és a melle tele van tördfésekkel. A rendőrség tényleg meg is találta a meggyilkolt gyáros holttestét Westfeld lakásán. A vizsgálat megállapította, hogy Westfeld szerelmes volt Heinemann kereskedő Harriette nevű leányába, akinek azonban egyik barátja, Doleska gyáros is udvarolt. A gyáros megkérte a leány kezét és a szülők meg is adták beleegyezésüket a házassághoz. Rövidesen az eljegyzést is megtartották. Westfeld látszólag belenyugdott a dologba, de közben — szerelme csalódásában — meggyökerezett benne az a szándék, hogy elpusztítja az egész családot a gyáros-vőlegényével együtt. Tegnap aztán kedvező alkalom kínálkozott tervének végrehajtására. Doleskát a lakására csalta. Amint a lakásba értek, Westfeld bezárta az ajtót és egy kalapácsot ragadott fel, amellyel Doleskát agyonverte. Majd egy törrel szeszurkálta a halott mellét. Innen ment azután Heinemannékhoz és végrehajtotta a borzalmas tömeggyilkosságot.

Aranyhétből — fekete hét!

Gyenge a karácsonyi vásár. — Panaszkodnak a kereskedők. „Áll a boltos méla lesben.“

(Sajtó tudósítónktól.) Tíz nap választ el még csak a karácsonytól, benne vagyunk a karácsonyi vásár kellős közepében. Az üzletek kirakataiban ott díszlenek a feliratok: „Nagy karácsonyi occasió!”, „Mélyen leszállított árak!”, „Husz százalékos engedmény, gyári áron alul!” stb. A kirakatok roska doznak az árúktól, az üzletek belsője szintén tömve áruval, karácsony előtt vagyunk, ilyenkor ilyenek nagy forgalomnak lenni. A béke boldog esztendőiben a karácsony előtti hét a kereskedő arany hete volt. Ha egész évben rosszul is ment, de a karácsonyi vásár sgyszerre behozott mindent. Nem kellett különösebb konjunktúra, rendes, normális viszonyok között élünk, szemünk nem kutatta minden reggel lázas mohósággal a zürichi kurzust, stabil volt a valuta, mindenfélét nyugodtan vásárolhattott, a kereskedő is nyugodtan hozhatott árut és ismeretlen volt a rettenetes szó: pénzhány. Most ismét karácsony előtt vagyunk, nézzünk széjjel, mi maradt meg az egykori aranyhétből.

Az üres könyvkereskedés, ahol várják a vevőt.

A könyvkereskedésben pontosan bejelen vannak a főnökkel együtt, de csupa alkalmazott. Vevő sincsen a láthatáron, lehet nyugodtan csevegni. Még arra is telik idő, hogy kényelmesen leüljön a kíváncsi. Arra a kérdésre, hogy milyen az idei karácsonyi vásár,

a főnök sokatmondóan legyint a kezével:

— Amint látja, egyetlen vevő sem toppant még be hozzám. Kinek van ma pénze ajándékot venni? Ki az a szerencsés, aki vásárolhatna valamit. Árunk lenne elég, csak éppen vevőnk nincsen. A rossz pénzügyi helyzet nálunk is súlyosan érezteti hatását. Nézzem csak kissé széjjel a boltban.

Következik a széjjelnézés. Szépen megférnek egymasmellett a díszkiadású Robinson Crusoe és a May Károly utazási kalandjai. Melléjük csendben pihen Don Quixote lovag rátamaszkodva Bevedek Elek meséskönyvére. Mind egyik várja, hogy megvásárolják, de hiába. Ugyancsak nem akar idén senki sem gyönyörködni Andersén meséiben vagy Mark Twain gyönyörű ifjúsági munkáiban.

— Hát így van ez, kérem, — sir tovább a könyves — nincsen semmi forgalom. Tavaly is gyenge volt a karácsonyi vásár, de a mostani a tavalyihoz képest rettenetes. Már megelégednénk, ha éppan forgalmunk lenne, mint tavaly volt.

Ahol humorizálnak a szomorú helyzet fölött.

A női divat szakmának csak jól kell menni, hisz a nők most mind oly elegánsak és szépek. A nők minden időben és konjunktúrákban szerettek öltözködni.

— A karácsonyi vásár iránt

tetszik érdeklődni, mondja az elegáns holtos. Parancsoljon helyet foglalni, ne tessék félni, hogy valamelyik alkalmatlan vevő megzavarja kényelmében. Csak unzsenirt, parancsol újságot és cigarettát? Csak semmi fölösleges aggodalom, nem téved ide be vevő.

— De mégis, hisz a kirakatban ott van a tábla: nagy occasio, mélyen leszállított árak, ami azelőtt 500, most 350 és így tovább.

— Még ezen az áron sem kell senkinek. Nincsen pénztük az embereknek, a férj idén ugyancsak nem lepi meg a feleségét vagy a barátját egy selyemruhával, vagy szövetkosztímmel, idén jó lesz a tavalyi is. És ha vásárol is ajándékot? Csak olcsó legyen, pár száz lej értékű. Súlyos időköt élünk. Tetszik látni, kérem. Fél-órája til itt és alig jött be valaki.

Ketten tényleg bejöttek. Egy varrólány, aki varrósejmet vásárolt tíz lejért és a villamosársaság embere, aki a villanyszámlát prezentálta.

— Ezek szerint idén gyenge a karácsonyi vásár?

— Mi az, hogy gyenge. Bár csak annyit adnék el, mint a múlt hónapban, nagyon meg lennék elégedve.

A férfidivat sem marad mögöttes a női divatnak.

Öt férfidivatüzletet jártam be és az öt üzletben hallottakat röviden össze lehetne foglalni ebben:

— Karácsonyi vásár idén nincsen, ugyancsak befagyott. Senki nem vásárol, senkinek nincsen pénze.

Mindenütt nagy sirások, panaszkodások, az egyik férfidivatost azt mondja, hogy idén ebéd után mindössze egy kalapot adott el, máskor ilyenkor ebéd után legalább öt kalapot csomagolt be a vevőknek. A feleségek nem lepi meg férjeiket új nyakkendővel karácsonyra, a gyerekek sem kapnak idén új kalapot, inget, harisnyát, szóval senki sem kap semmit. Legalább is így mondják a férfidivatostok mind az öten. A kereskedők azt mondják, hogy máskor, valamikor régen, jobb időkben ez volt az erős hét, ilyenkor már mindenki beszerezte szükségletét. Különösen a vidék vásárolt nagyban. Idén még a vidék is vidéken marad, nem akar bejönni a városba, behozni egy kis vidéki pénzt.

Mit mondanak a bazárosok, diszniaárúkereskedők, játékkereskedők és ékszerészek.

Sok jót ezek sem mondanak. Halk sirások töltik be az üzleteket. A játékarú üzletekben busan szomorkodnak az ólomkatonák, a nagy hajszababák, vonatok, autók, laterna megakák, lottók, hirtalovak és meséskönyvek. A kereskedő pesszimista és valahányszor a kirakat előtt megáll egy apának látszó ember, titkos reményesség száll a szívébe: hátha bejön és vesz valamit. A diszniaárú és üvegkereskedő, aki a gyönyörű porcellánokat és szervizeket árusítja szintén remél, vevőt remél, de ezért panaszodik és azt mondja, hogy a kereskedelemnek ez az ága teljesen „flau”. Lehet, hogy lesz valami kis vásár, de nem nagyon hiszi, már akkor kellene valami nyomának lenni. Az ékszerészek részben humorosan fogják fel a dolgot, részben bosszankodnak, egyrészt

mondják. Mindegyik a temperamentuma szerint. Abban az esetben szőlődírisak, hogy a karácsonyi vásár idén nagyon gyenge, helyesebben kifejezve: nincsen karácsonyi vásár.

Panasz, sóhaj és sirás tölti meg a levegőt, nincsen karácsonyi vásár. Az egykori aranyhétből most fekete hét lett. Legalább is így mondják a kereskedők. Ha jól emlékszem tavaly is ezt mondták, sőt tavalyelőtt is...

KÉPZŐ ÉS ÉRTÉKELŐ

* A Tibor Ernő-kiállítás meglepetéskere. Az aradi Kulturpalota hatalmas kiállítási terme ritkán látott anynyi érdeklődőt, mint most Tibor Ernő, ez az izmos tehetségű, kiforrott művész valósággal meghódította a közönséget, az érdeklődés a tárlat iránt nem akar csökkenni, képeinek háromnegyedét már az első napokban megvásárolták az aradi műgyűjtők. Különösen nagyon tetszenek mozgalmass, életteli és melegséggel telt vásári jelenetei, a föld munkásainak életét visszatükröző merész kompozicionális vásznai, finom tónusu enteriőrjei és hangulatos tájképei. Újabb képei közül, amelyek ugyancsak nagy feltűnést keltettek, a már említettekén kívül megvásárolták a Libás asszony, Pihenők, Hazatérő asszonyok, Kék interiőr, Jégördök, Körhinta, Kompozíció, Dachaui aratók című vásznak, ezenkívül egész csomó kisebb képet. Tibor Ernő az általános érdeklődésre való tekintettel pár napra meghosszabbította tárlatát, amely kedden este zárul. A zeneiális festő jólsikerült aradi kiállítása után Párisba utazik hosszabb tartózkodásra.

* Minisan képkiallítása dec. 21-én nyílik meg az aradi Kulturpalotában.

* Nemzetközi grafikai kiállítás Aradon. Ma, vasárnap nyílik meg a Fischer Elíz-palotában levő Salon Artistiqueben. Rippl-Rónai, Vaszary, Kernstock, Iványi-Grünwald, Rudnay, Munkácsy és még negyven mester rézkarcai, litográfiái, toll és ceruzarajzai kerülnek az aradi műértő közönség elé, a zürichi nemzetközi kiállításnak csakhamar teljes anyaga. Vernissage 11 órakor, amelyen Zala Béla felolvassa Szántó Györgynek a grafikáról írt tanulmányát.

* Pataky Sándor képkiallítását vasárnap este zárja. A nagy sikert ért tárlatot a közönség osztatlan nagy elismerése kísérte s egész sorozatos vásárlások történtek. Az aradi polgári iskola dísztermében Str. Bra-tianu (Weitzer-u.) vasárnap 6 órá-tól kezdve a vásárolt művek átvehetők.

— ALLAN DO BUTORKI-ALLITÁS. Aradi Butorki-készítő Iparosok Szövetkezetében Arad Strada Berthelot Színházzal szemben. Oriási választék művészeti tervezések alapján. — olcsó árak, szavatolt szolid kivitel. Látogassa meg vagy kérjen ajánlatot! Alattai év 1904.

Elsülyedt egy egyetem tanári kara.

(Constanza, december 13.) A Fekete-tengeren elsülyedt a Novoroszijszk nevű orosz hajó. A gőzös utasai között volt a novoroszijszki orosz műegyetem harminc tanára és az iskola teljes felszerelése, az iskolát ugyanis áthelyezték Odesszába és az átköltözés lebonyolítását végezte a hajó. Már három napja voltak utban, amikor a hajó viharba jutott és elsülyedt. Az utasok közül hat embernek sikerült csónakba szállni amelyet a hullámok napokon keresztül dobáltak a tengeren, míg végre Constanza környékén kifogták. A csónak utasai az éhségtől és fáradtságtól teljesen kimerülve, eszméletlenül feküdtek, úgy hogy kórházba kellett őket szállítani.

„Életem legérdekesebb emléke“!

A legöregebb aradi bejegyzett ügyvéd emlékei. — A 75 éves Avarffy Ferenc is belép a galériába. — Az egykori széphangu tenorista most fehérhajú aggastyán. — Érdekes találkozás Erkel Ferencel.

Finom profilu, törékenytestű, fehérfejű, villogó szemű aggastyán portréját illeszttem most bele a régi Arad patinás galériájába. Avarffy Ferenc, a hetvenöt éves és még mindig gyakorló ügyvéd mond el ezirttal gazdag életéből kis epizódokat. Nem kérdezek, nem kíváncsiskodom, rábizom, válassza ki élete sok eseménye közül azt, amit érdekesnek és értékesnek tart. Élete különben dióhéjban ennyi: született 1849-ben és egészen 1924-ig szinte megállás nélkül dolgozott. Ügyvéd, jogász, jogi író, városatya, több bizottságnak tagja. Valamikor széphangu tenorista, műkedvelő, koncerteken is fellépett, színházban is játszik. Szereti, imádja városát, izzig-vérig lokálpatrióta. Ma kisé csendes ember, mert a hetvenöt esztendő bizony csendessé teszi az embert. De azért minden reggel hóna alatt az öreges, régimódi aktatáskával ott van a törvényszéki épületben, tárgyal, véd, feleket képvisel, nem tud megválni a paragrafusoktól és miután most a megváltozott világban román paragrafusok döntenek el az igazságot, megtanulja ezeket is. Hetvenöt éves fővel. Ilyen ember ez az Avarffy Ferenc.

Beszélgetés régi dolgokról régi szobában egy régi emberrel.

A beszélgetés a régi emberrel egy határozottan régi szobában folyik le. A bútorok erős diófaából, valamikor talán ambiciózus asztalosok készíthették remekbe, a falakon kisse szinehagyott olajnyomatok, szépséges dának és szakállas, kardos urak. Finom rajzu metszetek, furcsa ruhás fényképek, könyvszekrény, telistele szépkötésű jogi könyvekkel, íróasztal, ez is régimódi, ezen is sok jogi könyv. És ebbe a millióbe olyan szépen beillik Avarffy Ferenc az ő hosszukás arcával, fehér szakállával, kisse gyér hajával, ráncos arcával, villogó szemével s okos, leszűrt beszédével. Kezdi a beszédet azzal, hogy ő ma Aradon a legöregebb bejegyzett kamarai ügyvéd.

— Még pontosan emlékszem. 1875-ben, májusban alakult meg Aradon az ügyvédi kamara Nagy Sándor törvényszéki elnöklete alatt. Négy napos ügyvéd voltam a megalakuláskor, akkor tettem le a cenzurát a budapesti tábla előtt. Én voltam a legfiatalabb tagja a Kamarának. És ma én va-

gyok a legöregebb bejegyzett kamarai tag. Huszonöt évig voltam választmányi tagja. És még mindig dobog a szívem, melegség járja át a tagjaim, ha elolvasom a Kamarának azt a köszönő iratát, amelyet 1907-ben intézett hozzám, amikor lemondtam a választmányi fagságról. Nem tehetek róla, de én az ügyvédséget minden időben, a hivatáson kívül dísznek és méltóságnak is tartom. Legérdekesebb emlékem, a legnagyobb kitüntetés, ami életemben ért, ami kor kineveztek a budapesti Kuriánál működő Ügyvédi tanács tagjává. Olyan megtiszteltetés ez, a mi csak kevés ügyvédnek jutott osztályrészül. A régi Magyarországon huszonhét kamarája egy-egy tagot ajánlott ide és ezek is csak párat választottak ki, ezek között voltam én is. Előszed egy régi irást, rajta Günther volt magyar igazságügyminiszter aláírása, a melyben Avarffy Ferenc urat kinevezi az Ügyvédi Tanács tagjává. Avarffy Ferenc ur most áhítattal nézi az érdekes irást. Megfigyelem: a keze kisse reszket, a szeme pihent az iráson, az agyában most biztosan miniszterek, kuriai tanácselnökök és bírák ismerős arca tűnik fel.

— Együtt ültem Vavrik Béla kuriai tanácselnökkel, dr. Wittmann Mórral, a kiváló jogászzal, Bernáth Géza volt igazságügyminiszterrel, Mezel Mórral a magyar ügyvédek mesztorával, aki most kilencven esztendő, meg dr. Schreyer kiváló pesti ügyvéddel, a többiekre nem emlékszem. A méltóságos urak finomak, előzenyek voltak és én a vidéki fiskális olyan jól éreztem magam a nagyok között. Erre büszke vagyok és ha lehet egy emlék érdekes, úgy nekem ezek a tanácsilések voltak a legérdekesebb emlékeim. Hat évig voltam a Tanács tagja, azután más jött a helyembe. Akkor hivatalból megilletett a nagyságos cím.

Folytatódnak a régi szoba régi dolgai.

Bár ez az Avarffy Ferenc vidéki fiskális volt még floribus korában is, de azért még sem volt „vidéki“ a szó szorosán vett értelmében. Ez mind kedélyes diskurzus közben derül ki. Így például kiderül, hogy hosszú esztendőknél át értékes cikkiró munkatársa volt a Budapesten megjelent „Jog“ című művés magyar jogi szaklapnak. Ketten dolgoztak eb-

ből a lapba aradiak: ő és dr. Plogy György. Most a bucsuzást szerkesztők tanácselnöke. Azonkívül a magyar polgári törvénykönyv elkészítésében is része volt, dolgozott a nagy mű megszerkesztésében, Budapesten ismert jóhangzásu neve volt és ha nem szeretett volna úgy a városát, díszes nagy pozícióba jutott volna Budapesten. De ő még régi vágású ember volt, az „akarnok“ kifejezés az ő korában ismeretlen volt. Közben harminc évig városatya is, meg közben egyik alapítója a Közlönynek, amelynek hosszú éveken át munkatársa, együtt dolgozik a boldog emlékezetű Hidy szerkesztővel. Tizenöt évig szünügyi bizottsági tag, tizenhét évig páholyt bérelt, mert ez a komoly paragrafus-ember imádja a művészetet. Ez az egyetlen gyengéje. Vagy talán ez is egyik erénye. Hajdanában, danában hazafiúi erény volt a színházmozgató. Ma már más a felfogás.

Szó esik Erkel Ferencről, Leszkay Andrásról, meg más másokról.

A beszélgetés most másfelé fordul. A komoly és komor Avarffy Ferencből meleg tekintetű, rajongó beszédű ember válik. Kiderül, hogy fiatalabb korában nemes csengésű szép tenor hangja volt.

— Emlékszem, 1868-ban az akkori aradi ifjusági dalárda a debreceni országos dalosünnepen hangversenyezett. Én is tagja voltam. Erkel Ferenc, a nagy magyar muzsikusz volt a zsűri elnöke. A „Párisi ifjuság“ot énekeltek. Gyönyörűen, nagyszerűen kivágtuk a reze, díjat, oklevelet nyertünk. A közönség extázisban volt. Nem dicsekvésként mondom, de az én tenorhangom szinte kivált. Amikor befejeztük, Erkel Ferenc odarohant hozzánk, engem megkapott és felemelt a levegőbe. Széles, erős ember volt, nagy bozontos öszes hajjal, sűrű szemöldökkel, mintha még most is magam előtt látánám. Hej, de boldog voltam akkor.

A széphangu Avarffy Ferenc koncerteken is fellépett Institoris Kálmánnal, a szintén csodáshangu néhai aradi polgármesterrel együtt. Szép sikerük volt a Borgia Lukrécia egy jelenetében. Azután fellépett még a színházban mint műkedvelő, a Ripp van Winkleben, a szellemhadnagy tenorpartitúráját énekelte nagy sikerrel.

— Sohasem vágyakozott ügyvéd ur a művészi pályára?

— Ugyan hová gondol, engem a minoriták neveltek nyolc évig.

Érdekes mentalitás... Érdekes megokolás...

— Derus emlékeim közé tartozik még az is, amikor elmentem Debrecenbe és Leszkay András elhozottam Aradra színigazgatónak. Salacz Gyula akkori polgármester kért fel erre és velem jöttek Edvi-Ilés László, a neves aradi újságíró, Barabás Béla és az öreg Simay István. Elsőrangú társulata volt Leszkaynak, ott játszott akkoriban Delli Emma, Fenyvessy Emi. Balassa és még más nagyok. Olyan murit csaptunk a Bikában, amilyen kevés volt még Debrecenben. Leszkay András

igazi gavallér volt, zseni, ur. Meg is bukott szegény, mint színigazgató.

És most?

Egy régi művi óra megszólal és szép hangja szinte betölti az egész szobát. Hirtelen visszatér a múltból a jelenbe. Megint komoly ügyvéd, akár csak ötven évvel az előtt. Arra a kérdésre, hogy hogyan él most, ebben az új világban, így felel:

— Visszavonultan élek, most már csak a magányt kedvelem. Tanulok románul, mert ez nagyon szükséges. És sokat is tudok már.

Jó mélyen emelem meg a kalapom bucsuzáskor, mert az olyan ember előtt, aki még hetvenöt éves korában is a paragrafusok közt él és fehér hajjal románul tanul, jó mélyen kell a kalapot megemelni.

Károly Sándor.

HOGYALL A LEJ?

1924. dec. 13.-án 100 lejért adtak! Nálunk:

2.58 svájci frankot,
9.50 francia frankot,
37.500 belöldi magyar koronát,
36.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.52-50 frankot
Párisban 9.45 frankot

Kegyelem a halálraitéltnek...!

(London, december 13.) Augustusban történt, hogy a 26 éves Smith W. George hajómázoló betrvával meggyilkolt egy aszszonyt, akinek három gyermeke végignézte a borzalmas látványt. A hull-i törvényszék kötél általl halálra ítélte és az ítéletet december 15-én akarták végrehajtani. De az elítelt ifjú kora a közvéleményt meghatotta és a megkegyelmezési kérvényt 87.000 ember irta alá. A belügyminiszterium a kérvényt elutasította. Ekkor tízezer ember gyült össze egy mező Hull környékén és megindult a menet a városon keresztül. Az elítelt anyja térdén állva imádkozva nézte a menetet, amelynek célja az volt, hogy a belügyminisztert megindítsa és a királyhoz forduljon kegyelemért.

Himnuszokat énekelve értek a börtön elé ahol valóságos ostromot intéztek a börtönörök ellen és a rend teljesen megbomlott. Fenyegetésekért soknak nevét jegyezte fel a rendőrség, de a tömeg mégis győzött, mert a börtön igazgatója végül megvitte a fogolynak az iránta való nagy szimpátia hírét. Hull nagy színházában, mely zsufolásig megtelt, meetinget tartottak és megvárták a belügyminiszter döntését, amely úgy szólt, hogy a belügyminiszterium elfogadta és várja Hull polgárainak küldöttségét azzal a feltétellel, hogy a sztrájk, amivel a munkásság fenyegetődik, elmarad. A gyilkos életét így tehát nem fenyegeti már veszély.

Igmándi kúrák otthon Reggelenként felpohár SCHNIDTHAUER-féle Igmándi keserűviz, melegítve égyomorra, mint ivókúra bármely évszakban kiváló eredménnyel használható székrekedés és ennek következményei ellen u. m.: étvágy és emésztéshány, tollfúvás, sárgaság, máj és lépdegenat, aranyér, elkövődés, agyvérzés, vérbőség stb. Sok esetben elegendő már néhány evőkánállal is. Kapható minden jobb gyógyszerüzletben és jobb fűszerüzletben. Az Igmándi nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel. 4884-IV

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* A fimisoaral magyar színház műsora. Vasárnap délután: Vén gaz ember; este 6 órakor: Arvácska; este: Elssner Fanny. Hétfő: Troubadour (Márkus Rittával.) Kedd: Kis muszkák. Szerdán: Traviata (Márkus Rittával.) Csütörtök: Aratlan Zsuzsi. Péntek: Mézeskalács.

* Dr. Nasta Mihály és Hubert Eta hangversenye az aradi Kulturpalotában. Két művészével találkoztunk ma este, amelyeket jól meg kell jegyezni. Dr. Nasta Mihályt ismerjük már a színházról és a hangversenypódiumról, kivételes értékű művészetében többször gyönyörködtünk. A művész, aki inkább opera, mint dalénekes, ma este indiszpozícióval küzdött és ezért eredeti műsorát meg is változtatta. A súlyosabb operáriákat, amelyek különben parádés számai, elhagyta és helyettük dalokat adott. Különösen mélységekben és közönségében szép, egyszerűen kulturált drámai tenorja még a dalok tolmácsolásában és indiszpozíciója dacára is kiváló értékeket csillogtatott. Hubert Eta néhány évvel ezelőtt tűnt fel a budapesti operánál és azóta a sikerek egész sorát aratta. Hatalmas, erős és gyönyörű hangnagysága kitűnő kulturával párosul. A nagyszerű megfélemlésű művész dalokat és áriákat, a legszebbeket és a legnehezebbeket adta élvezetes interpretálásban. A Parasztheccsület, Tosca, Tannhäuser és a Zsidónő áriái bensőséges ünneplést eredményeztek számára. A szép ház közönsége különben egész este meleg ünneplésben részesítette a kiváló művészt. Dr. Széle Károly ismét művészettel kísért és finoman festette alá az énekszámokat. (b. 1.)

* Aradi színészek kabaréja. Az Aradon élő szerződés nélküli színészek Győző Alfréd és Inke Rezső vezetésével érdekes vállalkozásba kezdtek. Kabarét nyitnak. Nem tudnak elszakadni a színpadtól, nem tudják otthagyni közönségüket, úgy érzik, hogy vissza kell térniük a deszkákra. Az Erzsébet-mozi tulajdonosával meg egyeztek, hogy megkapják tőle a szép helyiséget és esténként felcsendül újra a magyar szó és magyar dal a régi kedvencek ajkáról az Erzsébet-mozi helyiségében. Kis egyfelvonásosok, blüettek, magánszámok kerülnek műsorra, finom és igaz művészetet akarnak adni régi közönségüknek a művészek. A kis társulatnak Győző és Inke kívül tagjai lesznek még Faludy, Várady Margit, Korbuly Zsuzsa, Gömör Emma és még többen. Az első előadás csütörtökön lesz és bizonyára zsúfolt ház üdvözli az érdekes vállalkozásba kezdő aradi színészeket.

* Kocian Joroszlav hangversenye január 14. Jevok Oláhnál Aradon.

* Laurian Nicorescu hangversenyes operaénekes énekórákat ad Arad, Piata Catedralei 11.

— Nincsen hü aszony; Lenke néni, a doktorin; Meghalt mind a két Ilona; Jósás lopott aranyláncért; A „Fáklya“ karácsonyi társasjátéka; sőt, című szenzációs cikkei közül az „Aradi Fáklya“ mai lezáró száma.

Forradalom tört ki Albániában.

(Belgrád, december 13.) Az Avala ügynökség jelentése szerint a jugoszláv kormány az albán határ közelében fekvő több városból azt az egybehangzó hírt kapta, hogy Albániában komoly zavargások törték ki. Prizrendi jelentés szerint Albániából több menekült érkezett oda, akiknek elbeszélése szerint egész Albániában forradalom dúl és a felkelők gépjegyzetekkel felszerelve Tyrana felé vonulnak Fan Noli kormányának megdöntése céljából. Fan Noli szigorú rendeletet intézett a rendőrséghez és a katonasághoz, hogy a felkelést minden áron nyomják el. Skutariban kihírdették az ostromállapotot.

22 gyilkosságot ismert be Haarmann.

A hannoveri tömeggyilkos a rendőrség szolgálatában állott. — Grans tagadja bűnösségét, de Haarmann erőlesen ellene vall.

(Berlin, dec. 13.) A hannoveri tömeggyilkos bűnperének mai tárgyalásánál Böckelmann országos törvényszéki tanácselnök elrendelte a zárt tárgyalást. Az elnök tisztázni óhajtott Wittowsky szerepét és vallomásra akarta bírni Gransot is. Gransnak megmondja, hogy Haarmann kívánja, hogy vallomást tegyen és kéri, hogy ne legyen rá semmi tekintettel.

Grans a vallomást megtagadja és bejelenti, hogy semmi mondanivalója nincsen.

Mikor Haarmann megkérdezi tőle, hogy hozott-e számára fiatalembereket, Grans nem felel a kérdésre. Mikor az ügyész újra felteszi neki a kérdést Grans azt vallja, hogy senkit se vitt Haarmannhoz.

Holttestek a szekrényben.

Az elnök ama kérdésére, hogy tudott-e arról, hogy Haarmann a lakására csalt fiatalembereket megölte, Grans tagadólag válaszolt. Haarmann ekkor izgatottan fordul Grans felé és a következőket kérdezi:

— Ki tette a holttesteket a fali szekrénybe?

Grans újra hallgat, mire Haarmann elmondja, hogy ketten helyezték el a holttesteket a fali szekrényben. Az elnök megkérdezi Haarmant, vajon a gyilkosságban segédkezett-e neki Grans? Haarmann tagadólag felel, de kijelenti, hogy Grans segített neki a hullákat elrejténi.

Grans egyszerűen hazugságának minősíti Haarmann vallomását.

Haarmann ezután elmondja, hogy Grans nagyon gyengéd volt iránta, csendesítette, ha ideges volt és fiatalembereket hozott hozzá. Grans az állítja, hogy ő minden ruhadarahról megfizetett. Az elnök figyelmezteti Gransot, hogy a tagadás hiábavaló, mert be van bizonyítva, hogy két ízben is vitt fiatalembereket Haarmannhoz. — Sőt egyszer figyelmeztette is Haarmant arra, hogy Wittichnek a ruhája jól fog neki állni, mert éppen olyan testalkatu, mint ő.

Koponya a ládán.

Az elnök ezután befejezi a zárt tárgyalást és újra bebocsátja a közönséget. Megkezdte Rothe Oszwald kihallgatását, akinek lát. Friedelt Haarmann megölte. Rothe elmondja, hogy 1918 nyarán jött haza a katonaságtól és ekkor a felesége panaszkodott neki, hogy fia rossz útra tért és az éjszakákat házon kívül tölti el. Ő ezért fiát többször megbüntette. Majd elmondja, hogy

fia 1918 dec. 28-án tűnt el.

Ő maga egyedül nyomozott fia után és a nyomok Haarmannhoz vezettek. Engelthe, a meggyilkolt Rothe huszonhárom éves barátja vallja, hogy Haarmant és Rothet látta egyedül sétálni az utcákon. Ő figyelmeztette a rendőrséget legelőször Haarmannra.

Braun dr. bűnügyi szakértő, mint tanu, elmondja, hogy Rothe eltűnése után házkutatást tartott Haarmann lakásán. — Nekem csak az élő Rothe után való kutatás volt a feladatom — mondja Braun dr. — ezért a házkutatás nem lehetett nagyon szigorú.

— Haarmann azt állítja — je gyezte meg az elnök — hogy ennél a házkutatásnál a meggyilkolt Rothe feje a kályha mellett egy ládán feküdt.

— Én nem láttam ott semmiféle ládát — válaszolt a szakértő — de nem is hiszem, hogy egy gyilkos nyolc napig lakásán tartsa áldozata holttestét. Mindenesetre a legkisebb gyanu sem forgott fenn arra nézve, hogy Haarmann gyilkosságot követett el. Ezért én nem is gondoltam arra, hogy gyilkosság nyomait keressem.

Haarmann remeg.

A bíróság ezután Francke berlini tanuló meggyilkolása ügyében hallgatja ki a tanukat. — Amikor Francke berlini hozzátartozói bejárnak, Haarmann szemmeláthatóan megretten és kéri az elnököt, hogy

azonnal állítson melléje még egy rendőrt, mert merénylettől fél.

Francke Vilmos, az áldozat apja, berlini vendéglős, fia életmódját ismerteti. Elmondja, hogy fia kalapot lopott tőle, azt és az aranyóráját eladta és az így szerzett pénzzel Hannoverbe utazott. Fia ettől kezdve eltűnt szeme elől és ő többet az ügyben nem tud mondani.

A gyilkos rendőri szolgálatban.

Haarmann több barátjának kihallgatása után, akiket a fogházból és menhelyről vezetnek elő, a bíróság Müller nyomozó-biztost hallgatja ki, aki elmondja, hogy Grans két szeretője hozzá jött, húst hozott neki. Ezt a húst a törvényszéki szakértőknek adta át megvizsgálás végett, akik megállapították, hogy az disznóhús volt. Utasította a két nőt, hogy csak folytassák megfigyelésüket és mi helyt valamit megtudnak, rögtön jelentsek. Nemsokára Haarmann felkereste őt és elmondotta, hogy lopásért ugyan büntetve volt, de komoly szándékkal meg akar ja-

válni és becsületes ember akar lenni. Haarmann nagyon jó benyomást tett reá, ezért

ajánlatára a rendőrség felfogadta éjjeli őrnek, amelyet minden nagyobb városban alkalmazni szokott a rendőrség. Így került Haarmann a hannoveri rendőrség szolgálatába.

Hogy fegyházbüntetést is töltött már, azt Haarmann mindenesetre elhallgatta előtte. Őreá intelligens ember benyomását tette, aki komolyan megbánja régi vétkeit és ezért vétette fel a rendőrségen.

A huszonkétszeres gyilkos.

Azután Schulzenét, az egyik áldozat anyját hallgatták ki. Fia 1923-ban tűnt el. Amikor felmutatják fiának ruháit, hirtelen zokogásba tör ki és rögtön felismeri a holmiban fia ruháját.

Haarmann beismeri a gyilkosságot

A következő eset Huch gyógyszerészeged meggyilkolása. — 1923-ban tűnt el. Apja elmondja, hogy egy este feleségével és fiával koncertre ment. Ekkor tűnt el a fia. Különböző ruhadarabokat tesznek a tanu elé, amelyekben felismeri eltűnt fia holmiját. — Haarmann ezt a gyilkosságot tagadja és kijelenti, hogy Huch gyógyszerészeged nem gyilkolta meg. A tizenöt éves Ehrenberg tanuló meggyilkolása kerül most szóba. 1923. márciusában tűnt el. Atyja van jelen, aki egy nadrágtartóban és több ruhadarabban felismeri fia holmiját. Haarmann ezt a gyilkosságot beismeri. Struss droguista segédnek anyja van jelen, aki a felmutatott ruhában meggyilkolt fia öltözetére ismer. Haarmann ezt a gyilkosságot is elismeri.

Haarmann eddig összesen huszonkét gyilkosságot ismert el.

A tárgyalást holnap folytatják

A shilling Auszriában.

Bécs. A kormány a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén terjeszti elő törvényjavaslatát Ausztria új pénzrendszeréről. A törvényjavaslat szerint egy shilling 10.000 most forgalomban levő osztrák koronával lesz egyenértékű. Azonban egyelőre csak az államháztartásban és a nyilvánosjogi testületeknél lesz kötelező a shillingszámítás. A kormány máris megkapta a felhatalmazást, hogy aranyból készítenő 25 és 100 shillinges fémpénzeket veressen.

— MOSZKVA PÉNZELTE AZ ESZTORSZÁGI LÁZADÁST. Revalból jelentik: A legutóbb elkövetett esztországi kommunista-puccs alkalmával elfogott kommunisták kihallgatása még folyik. Vallomásaikból kitűnik, hogy az esztországi puccsot és a moszkvai kommunista internacionale szervezte meg és pénzelte. A vallomások alapján azt az összeget, amelyet az internacionale a mostani puccsra felhasználott, 10 millió aranydrákára becsülik. Az elfogott kommunisták valamennyien elvégezték a Szovjet-Oroszországban levő kommunista agitátoriskolát.

Karácsonyi számunk

nagy eseménye lesz a magyar újságírásnak. Erdekfeszítő közlemények váltják fel benne egymást és hetekre való olvashatóságot ad a nagyközönségnek. A lapot komoly és mulattató művészi képek, rajzok, karrikaturák tarkítják.

Karácsonyi számunk a legfölkétebb lesz, amit ma zsurnalisztika nyújthat. Hasábjain az újonnan kialakult társadalmi élet jelentős mozzanatait, ferdeségeit és kinövésit, színesnél-színesebb riportok váltakoznak a magas színvonalú irodalmi és gazdasági olvasnivalókkal. A legszebb karácsonyi meglepetés lesz ez az újság, amivel csak lap kedveskedhet hatalmas olvasó táborának.

Mi a drágább, fel vagy le?

Pesti kis sirám.

Egy szerencsétlen fiatal hölgyvel találkoztam. Nagyon szánalmas állapotban volt szegény. Tetőtől talpig fel kellett öltöztenem, hogy az emberek szemé elé kerülhessen és kezdhesen valaméhez.

Vettem neki:	
1 pár cipőt	450.000 K
1 pár harisnyát	120.000 K
csont nélküli fűzőt	800.000 K
ruhát	2.150.000 K
kabátot szőrmével	4.500.000 K
keztűt	300.000 K
Kalapot	950.000 K
belekerült összesen	9.270.000 K

azaz kilencmilliókettőszázhetven ezer koronába és három százalék forgalmiba. Jó drága mulatság volt a drágát felöltöztetni. No nem baj. Jó tettért jót ne várj. Gondoltam magamban. Most már ugyis mindegy. Kinyitottam az ajtót és öngyűségem, miután ilyen szépen és drágán felöltöztettem, szélnek eresztettem.

Pár hét múlva a következő levelet kaptam:

Tisztelt Uram! Ön egészen pontos költségen felöltöztetett egy hölgyet. Eni fájdalom, megkísérletem öngyűségem leöltöztetni. A számadást itt mellékelem tisztelttel:

Megismerkedtem vele. Kocsiba ültünk. A kocsiban kértem, hogy vesse le a keztyűjét. Kézcsók. Illetve tócsi!	30.000 K
Éukrászda, uzsonna két személy, itt levetette kalaptját	50.000 K
Este színház. Levetette a talancját, jegy, ruhát, színház után vacsora	1.250.000 K
Autóban kértem, vesse le a cipőjét, ruháját, csont nélküli fűzőjét, antó	80.000 K
Azt mondta, majd ha az aryakönyvvezetéstől vissza jöttünk és lesz megfélelő lakásunk. Háromszobás lakás lelépési díj	45.000.000 K
Berendezés	70.000.000 K
Esküvő	12.000.000 K
Nászut	25.000.000 K
Belekerült tehát összesen	153.410.000 K

azaz egyszázötvenhárommilliónegyszázötzezer koronába a forgalmi, valamint a fényvázis adó letagadásával az, hogy, öngyűsá-

ga lerakta magáról azt, amit ön ráadott. Ezi csak azért írom meg, hogy ön ne legyen elbizakodva.

Felöltöztetni nem olyan nagy kunszt egy nőt, mint leöltöztetni. (L. K.)

Jövő héten megalakul az új német kormány.

(Berlin, december 13.) A kormányalakítás nehézségei egyre növekszenek. A centumpárt satója a leghatározottabban állást foglalt a polgári blokk ellen, viszont a német néppárt a nagy koalícióról nem akar tudni. A Germania jelenti, hogy a német néppárt Jarres helyettes kancellárbelügyminisztert szándékozik birodalmi elnöknek jelölni. Az új kormány alakítására vonatkozó tulajdonképeni tárgyalások csak a jövő hét közepén kezdődnek meg. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a jobboldali koalíció létrejön a centrum csatlakozásával. Stresemann ragaszkodik a külügyminiszteri tisztséghez.

Márfit és Marosit halálra ítélték

A budapesti törvényszék ítélete a bombapörben. — A bíróság megállapította a vádlottak teljes bűnösségét.

(Budapest, december 13.) A bombamerényletek pörében a büntetőtörvényszék ma délelőtt 10 órakor hirdete ki ítéletét óriási érdeklődés mellett. A bíróság rendelkezésére, hogy az ítéletkiírdetést semmi se zavarja, széleskörű biztonsági intézkedéseket tettek egy a bíróság épületében, mint az épület körül.

Dr. Langer Jenő kuriai bíró, a pörben ítélező tanács elnöke, még ma is kapott fenyegető leveleket

amelyeket ezzel a megjegyzéssel adott át a detektíveknek:

— Ez a mai adag!

Ezután bevonult a bíróság az esküdtársai tárgyalóterembe, ahol az egész főtárgyalást lefolytaták és megkezdődött az ítélet felolvasása. A bíróság beigazolta, vette, hogy

Márfi József, Marosi Károly és Radó József mint tettestársak bűnösök nyolc rendbeli gyilkosság bűntettében.

Először, előre megfontolt szándékkal ölték meg nyolc embert az Erzsébetvárosi demokratákörben összegyűlekezettek közül és szám szerint fel sem sorolható ember ellen követték el gyilkosság kísérletét. Mind a hárman az időközben elhalt Chriaszti Istvánnal egyetértésben egy óraszerkezettel ellátott és ekrazittal megtöltött fémdobozban, az emberi élet kioltására alkalmas pokolgépet szerkesztettek, amelyet Marosi és Radó az időközben elhalt Kasnyik segítségével 1922. évi április másodikán a kör disztornéban a fűtőtest alján helyeztek el. Az óraművet pedig úgy állították be, hogy másnap este kilenc órakor robbanjon fel. Ennek következtében nyolc ember olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy emiatt halálukat lelték, huszonhárom pedig hosszabb idő alatt gyógyuló sérülést szenvedtek.

Másodszor Horváth-Halás József mint tettes, Márfi mint felbujtó, Varga Ferenc mint bűnségéd bűnösök gyilkosság kísérletének bűntettében, mert a Márfi és Chriaszti által készített több ember megölésére alkalmas bombát helyeztek el a budapesti törvényszék Koháry-uccat kapujában. Horváth az 1922. augusztus 22-én neki átadott bombát este nyolc óra tájban el is helyezte a Koháry-uccai kapuban, a gyújtószinórt is meggyújtotta, azonban a szándékolt

eredmény nem következett be. Varga ezt szándékosan előmozdította azért, hogy a bombakészítésben résztvevett.

Harmadszor Márfi gyilkosság kísérletének bűntettében bűnös, mert olyan előre megfontolt szándékkal, hogy több embert megöljön, ekrazittal megtöltött és gyújtószinórral ellátott bombát készített, azt 1923. november 16-án este kilenc óra körül, tehát olyan időben, amikor még számos ember jár az uccán, a Reviczky-uccai Károlyi-palota kapujában helyezte el, de a szándékolt eredmény akaratán kívül álló ok folytán nem következett be.

Negyedszer Marosi és Szász József mint tettesek egy rendbeli, Márfi mint felbujtó kétrendbeli gyilkosság bűntettének kísérletében bűnösök, mert előre megfontolt szándékból, hogy Rassay nemzetgyűlési képviselőt és Miklós Andor lapszerkesztőt megöljék, Márfi Marosinak, Chriaszti-nak, továbbá Szásznak és Petőnek egy-egy nyelcs kézigránátot átadott és nevezettek rábirta, hogy a becsomagolt kézigránátokat Rassay és Miklós lakására elküldjék s ők 1923. február 20-án a két bombát a címzetek lakására hor-dárokkal el is küldötték.

A királyi törvényszék ezért Márfi Józsefet és Marosi Károlyt összbüntetésül halálbüntetésre, ennek szabadságvesztésre való esetleges átváltoztatása eseti 10 évi hivatalvesztésre, Szász Józsefet és Horváth-Halás Józsefet hat évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre, 8 hónapi vizsgálati fogság befűdásával, Varga Ferencet 5 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre, a vizsgálati fogságból 8 hónapot kitöltöttnek véve, Radó Józsefet, a fiatalkorú vádlottat 10 évi fegyházbüntetésre és ugyanannyi hivatalvesztésre ítélte. Szászt ellenben felmenti az Erzsébetvárosi Kör ellen követtett bombamerénylet vádjá alól, ugyancsak felmenti Márfit, Szászt és ilj. Drenka Béla szabadlábban levő vádlottat a három rendbeli hatóság elleni erőszak vádjá alól.

Az ítélet kihirdetése után Márfi mosolygott, mire az elnök erélyesen figyelmeztette, hogy a komoly helyzethez illő viselkedést tanusítson, különben rendbűntetést alkalmaz.

Az ítélet terjedelmes indokolása vázolja a bolsevizmus bukása utáni magyar állapotokat, majd

Márfinak a nemzetvédelmi osztályban tanusított szereplésével foglalkozik és megállapítja, hogy ők teljesen eltérve a nemzetvédelmi céloktól, a jogrenddel szemben léptek offenzívába, állandóan arra törekedtek, hogy a törvényesen bevett zsidó felekezeti lakosság nyugalalmát lehetetlenné tegyék. Megállapította a törvényszék, hogy a Márfi által vezetett csoport annyira törvényen felülnek képezte magát, hogy iratossági jogkört, felségjogot vindikálva magának

az ugynevezett tanácskoztársaság forradalmi törvényszékeinek mintájára vérbírságot állított fel s amely ítéleteket is hozott, sőt halálos ítélet meghozatalára is feljogosítva érezte magát.

Konkrét bizonyítékok ugyan nem merültek fel, de feltámadt az a gyanu, hogy Kasnyik Béla halála e titkos bíróság működésével van összefűgésben. Ezután a rendőri bántalmazás alaptalanságát állapítja meg az indokolásban a bíróság. Az Erzsébetvárosi bombamerénylet ügyében megállapítja a bíróság, hogy a vádlottak egyöntetű védekezés céljából összebeszélték.

Azt a látszatot próbálták kelteni, mintha politikai hajszafolyra ellenük s ők politikai meggyőződésük martirjai lennének. A törvényszék megállapítja, hogy e pernek a politikához semmi köze sincs.

Márfi kapkodó, ingadozó védekezésével szemben Sebestyén Ferenc vallomásával bizonyítva látja a bíróság, hogy Márfi a merénylet előtt beszélgetett az Erzsébetvárosi Kör portásával s különben is alibjét egyáltalán nem tudta bizonyítani. A törvényszék a foglalkozási szabályainak igénybevételével igyekszik kimutatni, hogy azt hosszabb idő múlva is élén a vádlottaknak a nyomozásnál tett, de később visszavont vallomásai megfelelnek a valóságnak és ezért teljes mértékben képezhetik a kimondott ítélet alapját.

Felmerül az a rendkívül fontos kérdés, hogy milyen mértékben fogadható el Elek Hugó és Sebestyén Ferenc vallomása, kik Márfit látták az Erzsébetvárosi Körben. A tanúk vallomásainak ingadozásoktól teljesen mentes volta jöhiszemőségüket vitán felülvé teszi, vitát csak az képezhet, hogy két év múlva lehet-e futólag látott arcra emlékezni. A törvényszék azonban saját megfigyelése alapján, hogy Márfinak olyan jellegzetes előrehajló tartása, arckifejezése, súlyos nézése van, hogy azt hosszabb idő múlva is élénken emlékeztetben lehet tartani.

Alegolcsóbb és legjobb raglánok.
férfi- és fiú ruhák

Szántó és Komlós
cégnél. 5097

Nagy karácsonyi occassio az olcsóságáról elősmert Vándor divatáruházában, Aradon.

Mindenkinek érdekében áll meggyőződni, hogy nem üres reklám, hanem tényleg bámulatos olcsón vásárolhat női és férfi divat cikkeket

HIREK

Román-magyar döntőbíró. Budapestről jelentik: A MTI. közli: A régebben megalakult román-magyar vegyes döntőbírósnak újonnan megválasztott elnöke Oederkrantz volt svéd követ — tekintettel a hírságnak a közeljövőben meginduló érdemleges tevékenységére — különböző szervezeti, technikai kérdések meghesztelése végett, a magyar és román kormány megbízottakat december 18-ára Lausanneba hívta. A döntőbíró tagjai az elnökön kívül román részről Antoniadu, magyar részről Székács Kuriai bíró.

Házasságok. Ueller Máttyás és Hacker Erzsike vasárnap délután 4 órakor tartják egyházi esküvőjüket Arad, Str. Alexandri (Salacz-u.) 7. sz. alatti lakásukon.

Koch Rezső ma, 14-én délután fél 4 órakor tartja esküvőjét Weisz Elluska úrlánnyal az aradi izr. neolog templomban.

A fedett tennispálya a Iosif Vulcan-uccai polgári fiúiskolában megnyitott. Az ünnepélyes felavatás a jövő héten lesz.

Hó- és sárcipők

szakszerű javítását elvállalja a „DERBY” cipőüzlet ARAD.
Rudolf Mosse 9483

A perzsaszőnyeg és gobelin-szövésnek egy nálunk újszerű szakintézete alakult meg, mely nemes céljává tette, hogy a hazai perzsaszőnyegszövés színvonalát lehetőleg emelje. E célból a Manus Szőnyegszövőtelep Conop (Jud. Arad) vezetősége műhelyeknek, de különösen otthon dolgozóknak, kik mellékeresetként vagy mint holtgyeink oly nagy része saját maguknak és kelengyjükben készítik igazán kevés kiadással a kincseket érő szőnyegeket, készséggel szolgál tanácsal és tettel. A legjutányosabb áron küldi eredeti típusú tökéletes szővőszekét, villát, ollót, stb., értékes antik szőnyegek rajzmintáit és valódi perzsa színekre festett, szakértelemmel összeállított legjobb fonalakat, mivel ezek minden szőnyeg értékének legjobb feltételei. Megrendelés levélileg, közlendő a nagyság, esetleg egyes kívánt színek, melyek mindig utána kaphatók. Az ismert szőnyegkönyvek legtöbb rajzát is raktáron tartják.

Az aradi „FEHER KERESZT”-ban ma és minden este szenzációt keltő attrakciók

Örüljétek gyermekek,

mert ma délelőtt 11 órakor nektek is bemutatják a legújabb Pat és Patachon vigjátékot az aradi URANIABAN.

Háborúra készül Németország.

Az entente-ellenőrző-bizottság szenzációs leleplezése. Garanciapaktum lett a genfi egyezményből.

(Páris, december 13.) A londoni események jelentik, hogy Chamberlain angol külügyminiszter még Rómában megegyezett Brianddal, a népszövetség tanács francia tagjával, hogy

a még Macdonald idejében létrehozott emlékeztető genfi jegyzőkönyvet angol-francia garanciapaktummá

változtatják át. A paktumot azonban más nemzetek is aláírják és aláírása után a Népszövetség elé terjesztendő. Parlamenti körökben azt állítják, hogy a biztonsági kérdést a németországi politikai események miatt rendezték így. Ezzel szemben valószínű, hogy az antant németországi katonai ellenőrző bizottságának most beterjesztett jelentése az oka a genfi megegyezés megváltoztatásának.

Az ellenőrző bizottság ugyanis a következő öt pontból álló jelentést küldte el az illetékes antant-kormányokhoz: 1. A nemzetközi katonai ellenőrző bizottság nem képes határozott eredményt felmu-

tatni, mert a német hatóságok akadályokat gördítettek a bizottság működése elé; 2. A Népszövetség éppen emiatt nem állapíthatja meg Németország leszerelését; 3. Németország állandóan fejevverkezék, vezérkarát újra szervezte és most már abban a helyzetben van, hogy új támadó háborút készíthet elő;

4. Németországnak a birodalmi őrségén kívül, — amely Németország rendes és a békeszerződés által engedélyezett hadserege, — 100.000 felfegyverezett rendőre van; 5. A hadianyagokat előállító gépeket sem semmisítették meg és ma is nagy mennyiségekben gyártanak ágyukat és löszert. A jelentés közlése Franciaországban igen nagy feltűnést és izgalmat keltett annál is inkább, mert a kamara éppen most fogadta el a szociálistáknak azt az indítványát, amely szerint a francia hadsereg tisztikarát nagy mértékben csökkentik s ezzel 20 millió frankot megtakarítanak.

Felnyvas a tartalékos tisztekhez.

A hadügyminiszterium ismét felhívja az összes tartalékos tiszteket, hogy a lehető legrövidebb időn belül közvetlenül a Miniszterul de Razboi Serviciul Personalului-hoz, Bucuresti, levelezőlapon a következő adatokat jelentésék be: 1. vezeték és keresztnév, 2. születés éve, hónapja és napja, 3. rangfokozat, 4. mióta viseli a rangot, 5. melyik csapatnál teljesít szolgálatot, 6. foglalkozás. Bármelyik csapattesthez beosztott tartalékos tisztt, az is, aki nem tudja, hogy hova lett áthelyezve, tartozik régi csapattestét közölni.

Találtatott

egy film „O” Eg és föld között, mely feljuttatja az összes eddigi vigjátékokat.

Ha kellemes karácsonyi ünnepet kíván magának, akkor siessen timisoarai mentőautósorsjegyeket vásárolni, mert a legmagasztosabb érzése csak akkor lesz meg, ha tudni fogja, hogy sorsjegyvásárlásaival lehetővé tette, hogy a társulat a szerencsétlenül járt embertársaink részére egy új mentőautót fog tudni szerezni. De megvan még az a reménye is, hogy a 35 lőerős, jókarban levő „Fiat”-autót ön fogja megnyerni. Egy sorsjegy ára csak 2 lej. A húzás december hó 23-án lesz; sorsjegyeket pedig minden temesvári üzletben kaphat. Vidékre — a pénznek előzetes beküldése ellenében — 25 drb. felülj rendelés-

— JÁTEK ÁRUK a legszebb kivitelben, valamint gyermek koskik, székek, autók, fogatok, hinta lovak, szoba hinták, baba koskik, ródlík, társasjátékok, stb. a legnagyobb választékban Iuliu HEGEDÜSNÉL, Aradon.

— Az Aradi Gyermekfelruházó Egylet 14-én, vasárnap délután 3 órakor a kat. gimnázium Arad, Str. Ioan Calvin (Kálvin János-u.) tornatermében tartja ez évi ruhakiosztását, melyre a tagokat és az érdeklődőket szívesen látja az Elnökség.

— Ifjúsági iratok, képekönyvek és más karácsonyi ajándéknak alkalmas könyvkiadások kaphatók Oláh Sándor könyvkereskedésében Aradon.

— Gyermekek, örüljétek! nagy mezedelutánt rendez karácsony másodnapján az aradi Növédelmi Hivatal.

— Pincér-bál 1924. december 27-én az aradi Fehér Keresztben.

— ELEGÁNS NŐI táskák, uti készletek, bőröndárak, pénztárcák, manikűr és fésű készletek, elegáns női és férfi ernyők, hó és sárcipők nagy választékban, Iuliu HEGEDÜSNÉL.

— Ha férfitóvat szükségleteit olcsón és jól akarja beszerezni, keresse fel Maneát, Arad, Str. Metianu.

BUCURESTIBEN, CLUJON, TIMISOARAN

C. F. R. vasúti bérletjegyeket beszerzünk, kedvezményes utazási igazolványokat lebélyegzünk, állampolgársági kérvényeinek felülhelyezését, utleveleinek vizumozását és bármely megbízását naponta teljes garancia mellett mérsékelt díjjal elintézzük. Wiesz Dávid államrend őrség mellett, Pichler papirkereskedés Bohus-palota, Löbl hírlapiroda Apolló mozival szemben és Welburgur cipőüzlet.

nél a sorsjegyeket ajánlott levélben, portómentesen küldi a mentőtársulat.

Karácsonyi ajándékot olcsóbban vásárolhat mint bárhol

férfi ingot, női harisnyát, gyermek harisnyát, férfi zoknit, selyem sálát, selyem nyakkendőt, bokavédőt, sport sapkát, flu és leány sapkát, szvettort, trikot, keztyűt, női inget

Szücsné

ARADON, a motorátómással szemben

— Könyvek karácsonyra Kerpelnél.

— Aradi Kalauz. Ezzel a címmel a napokban hagyja el a sajtót az a városi utmutató, melynek az aradi közönség már régen szükségét éreztte, mert a megváltozott uccanevek, hatóságok, vállalatok címeinek labirintusában csak nehezen tudott eligazodni. A Kalauz szerkesztői Opincea János és Monda Vazul, az aradi rendőr prefektúra komisszárjai, hézagpótló munkát végeztek, amikor olyan utmutatót adtak a közönség kezébe, mely párhuzamosan román és magyar nyelven az összes uccák és terek, polgári és katonai hatóságok, szállodák, kávéházak, éttermek, pénzintézetek és iparvállalatok, templomok, iskolák és kórházak, napilapok és folyóiratok, szállító-cégek, ügyvédek és orvosok pontos név- és címjegyzékét közli a legújabb adatok alapján. A több mint másfélszáz oldalon megjelenő rendkívül izéles kiállítású kötethez — melyet a városról készült különböző fényképek és pontos térképek tarkítanak — Filotti Zamfir rendőrprefektus irt előszót. Az utmutató mérsékelt áron kerül forgalomba.

— Karácsonyfadiszok Kerpelnél
— Meteor-bál február 7-én.

Az aradi Uránia

Vasárnap és hétfőn

Pat és Patachon

legújabb vigjátéka:

Szerelem a hóban.

Előadások vasárnap 8, 1/5, 6, 7/8 és 9 órakor.

Helyárak 10, 20, 25, 30 lej.

Szolid kiszolgálás!

Rudolf Mosse 7023.

S. NISENSTÄDTER szücs és szőrmeárúháza

ARAD, Strada Alexandri 1.

10%

Az összes árukból nagy karácsonyi és újévi vásárt rendezünk 10% árengedménnyel.

10%

Szolid kiszolgálás!

Csúsz választék mindenféle szőrmeben, ruhaprémekben!

Szolid kiszolgálás!

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.52.50, Párisban 9.45 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Dec. 13.) Francia frank 10.50, svájci frank 38.70, dollár 197, dinár 2.70, szokol 5.80, lira 8.40, angol font 980. **Kifizetések:** Budapest 375, Bécs 360, Prága 6.04, Zürich 39, Milánó 8.66, London 954, Páris 10.85, Newyork 199, Belgrád 2.94.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Dec. 13.) Amsterdam 208.40, Newyork 516.50, London 2422, Páris 27.69.50, Milánó 22.25, Prága 15.57.50, Budapest 0.0070.25, Belgrád 7.75, Bucaresti 2.58.25, Varsó 0.000099.50, Bécs 0.0072.80.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Dec. 13.) Amsterdam 208.40, Newyork 516.50, London 2422, Páris 27.65, Milánó 22.25, Prága 15.57.50, Budapest 0.0070.25, Belgrád 7.75, Bucaresti 2.52.50, Varsó 0.000099.50, Bécs 0.0072.80.

Nem kell vizum, Amerikába

Nem kell mennie, hogy a legjobb vigjátékokat láthassa, mert ma van műsor az aradi APOLLÓban „Ő” Ég és föld között a világ legjobb amerikai bűrlészkje.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Dec. 13.) Kifizetések: Páris 10.75, London 946, Newyork 201, Milánó 8.70, Zürich 38.90, Prága 6, Bécs 0.0028. — Valuták: Napoleon 735, aranymárka 45, leva 1.35, török lira 1.05, angol font 920, francia frank 70.80, svájci frank 37, lira 8.60, drachma 3.30, dinár 2.75, dollár 197, pengyel márká 0.003035, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0027, szokol 5.80.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT. (Dec. 13.) Magyar Hítel 524, Osztrák Hítel 175, Salgó 585.

Rima 135, Ganz-Damubius 3.300, Kőszén 3.350, Kereskedelmi Bank 1.248, Hazai Takarékok 3.700. — (A számok ezresekben értendők.) **A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOELMÉNYE.** — (Dec. 13.) Belgrád 1082—1102, Bucaresti 369—371, Páris 3940—3960, Milánó 3150—3180, Prága 2202—2222, Newyork 73.600—73.980, Bécs 103.65—104.15.

Dr. Reményiné
női kalap divatszalonjában

20% árengedmény,
karácsonyi vásár

ARAD, Strada Eminescu
(Dobák Ferenc-uoca) 12. sz.

— Kifogyott a lémpénz. A pénzügyigazgatóság fél évvel ezelőtt mintegy 6 és fél millió értékű egy és két lejes fémpénzeket kapott, hogy a papír egy és két lejeseket a fémpénzekkel való beváltás által bevonja. A beváltás azonban csak eleinte volt élénk és később hónapokon keresztül ugyiszólván alig volt érdeklődés a fémpénzek iránt. A pénzügyminiszternek jelentést tett erről a körülményről és a miniszterium megegyeztetve, hogy nagyobb címletek ellenében is adjanak ki fémpénzeket, hogy ezzel is minél hamarabb fogalomba

hozzák a fémpénzt. A pénzügyigazgatóság az ide érkezett fémpénz-szállítmányból körülbelül 3 milliót adott át a szomszédos pénzügyigazgatóságoknak, úgy, hogy az itteni igazgatóság területén összesen 3 és fél millió lejt hoztak forgalomba. A tegnapi nap pal aztán elhiogott az atolsó fémléjes az állampénztárban. A pénzügyigazgatóság a miniszterium egy régebbi értesítése alapján újabb bucurestii szállítmányt vár és valószínű, hogy ez elegendő lesz a még forgalomban levő papír egy és két lejes címletek beváltására.

Hócipők, „Derby” olpőzletben, Arad

— Eladott aradi ingatlanok. Dán Rozália eladta a Str. Marasesti 21. számú házat 163 négyszögöl telekkel 140.000 lejért Szilvássy János és nejeinek. — Soldán Uros és neje eladták a Gaj Str. Tribunal Forchies 55. számú házat 80.000 lejért Ujvári István és nejeinek. — Bánfi Sándor eladott a Zimánd dűkben fekvő 2 házfelyet 30.000 lejért Percz Ferencnek. — Ázv. Popp Györgyné eladta a Str. Budai Deheleanu 21. számú házat 90.000 lejért özv. Gyukits Györgynének. — Dr. Tagányi Sándor eladta a Bukevardul Regele Ferdinand 38. számú házat 1.000.000 lejért Barza Cornél és nejeinek. — Elemér Gyula és tulajdonostársai eladták a Str. Ci-

rogariu 2. számú házat 200.000 lejért Zuckerberger Ignácz és nejeinek. — Macsán József és neje ajándékba adták a Str. Rafiovei 189—191. számú ház fele részét Csizmás József és nejeinek. — Motiu Dimitrie eladta a Határos dűkben fekvő 1280 négyszögöl szántót 32.500 lejért Ilin Mária-nak.

— A magyar államjavak felbecsülése. Budapestről jelentik: Ma érkezett Budapestre a jóvátételi bizottságnak idegen felmérés alá került magyar államjavak felbecsülésére kiküldött albizottság elnöke, Schweitzer, aki az osztrák államjavak felbecsülését most végezte be. A bizottság az elcsafolt területeken levő magyar államjavakat értékelni fel s azt a jóvátételi számlán Magyarország javára írják. A bizottság Bucurestibe és Prágába is ellátogat.

Karácsonyi ajándékművek árjegyzéke:

Göthe	) művei disz-
Heine	) kérésben
Schiller	) 4 kötet
Shakespeare	) 760-840 lei
Chamisso	) két egész
művei	) váson disz
Ibsen	) kérésben
	) 420 lei.
Freitag, Soll u. Haben	) diszkiadás
Freitag, Verlorene	)
Haudschrift	) 4 460 lei
Beethoven	) levelei gyö-
Mozart	) nyörű disz-
Himboldt	) kérésben
	) 4 170 lei
Gobineau, Renaissance	)
ce diszkötésben	) 345 lei
Művészmongrafiák:	
Rubens, Menzel, Co-	)
rint, Richt, Spitz-	)
weg, Feuerbach,	) 4 60 lei.
Rothel, Dürer, Ti-	)
zian illusztrációkkal	)

Isjusági iratok, képekonyvek
Papír és írószerok.

Sándor Hirlapiroda,
Arad,
megyeházzal szemben

Az aradi APOLLÓ mozgószínház.

Vasárnap — hétfő

„Ő” Ég és föld között

HARROLD LLOYD legszenzációsabb alakítása az összes eddigi vigjátékokat felülmulja.

Előadások vasárnap: 3, 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9 óraker.

Helyárak: 10, 20, 25, 30 Lej.

Mit vásároljunk karácsonyi ajándékba?

- 1 mtr. Mosó bársony pompás színekben... L. 129.—
- 1 mtr. Francia flanel minden színből... L. 49.—
- Egy ruhára való s. kék szövet... L. 650.—
- 1 mtr. Batiszt chiffon... L. 39.—
- 1 mtr. Jutta futó szőnyeg... L. 95.—

RENAISSANCE

Arad, Str. Bratiann 2. (Minorita-palota) Weitzer J.-u. 2

- 1 mtr. Selyem crep Maro-cain... L. 190, 225.—
- 1 mtr. Crep de chen... L. 450.—
- Gyermek ruhabársony... L. 185.—
- Tiszta gyapju férfi szövet... L. 290, 375.—
- Téli kabát szövet... L. 575.—
- 1 mtr. osipke függöny... L. 49.—

Csaknem egy évszázad

bizonyítja, hogy mindig elől járt a „Frank” kávépótlék mindenütt közkedvelt. És jogosan! Mert volt és marad a legjobb!

A legkedvesebb és legolesőbb karácsonyra a fényképjándék. műtermében művészi beállítású gyermek főlvételek, izléses finom kivitelű portré főlvételek. Kis képek után nagy fall képek, squarellek, pastellek mindenformában készülnek. A műterem állandóan látva. Arad, Bolv. Reg. Maria S. (v. Andrássy-u.) Rudolf Mosse 7091

NAGY GEZA fényképész

Kirakati áraimból külön árkedvezményt adok. Altmann divatáruháza, Arad, Piata Avram Iancu 21 (Szabadság-tér). Rudolf Mosse 2024

STRENGTH

Hócipő. Különleges egy szokás, hogy alig lett kissé hidegebb, előkerültek a nagyvárosban tavaly már jól elviselt hócipők és ott éktelenkednek uccán járó hölgyeink lábain. Pedig tudni kellene, hogy a hócipő és mindenféle hócipővé avanszált „tutyi” (posztó-cipő) nem derűs, száraz időbe való, mikor felpőben és bizvást járhatnak hölgyeink, magaszáruban annál inkább, hanem az a hivatása minden hócipőnek (szőrmével vagy szőrme nélkül), hogy havazás idején vagy olvadáskor, a lábat közvetlenül takaró vékonyabb cipőt az átmedvesedéstől megóvjá s így meggátolja a lábról való felhűlést, mely annyi betegségnek eredő oka. Túl tennék azért hölgyeink, ha egyelőre még eltették hócipőjüket, amely különben is elégteleníti lábukat, akkorra, mikor leesik a hó.

Három kislány. Boldog kisleányok, akik 17-18 éves korukban panaszkodnak az élet sivárságáról. Hiszen még egy egész élet áll önök előtt, amely mindent meghozhat, amit kívánnak. Azért még ne legyenek kétségbe esve, hogy nincs semmi szórakozásuk, az önök korában ez még nem fragikus. Mindent meghoz az idő, ha nem is sietnek eléje. — Tisztviselő. Jobb volna ugyan, ha az illető ur kopogna be önhöz s úgy mennének együtt. De mivel őnt viszi arra az utja, abban sincs semmi, ha őn kopogtat be. Ha már úgy szeretnek együtt menni, iparkodjanak az anyakönyvvezetőhöz is mielőbb eljutni. — Galtea. Annak a hölgynek igaz van. Szereti őnt, de csak a maga módja szerint. Amint mondja, csak azért, mert nagyon hasonlít a férjéhez. Ugy látszik, olyan nagyon szereti az urát, hogy két példányt akar beőle. — Reményvesztett. Ön tul-sóért szíben látja a dolgot. Egy szép, fiatal és szorgalmas leánynak, aki anyira vágyik a falusi élet után, nem muszáj Amerikába vándorolni, csak azért, mert még eddig nem találkozott azzal a férfival, aki föbbre becsülné a jószágot, egyszerűséget, szeretetet, mint a nagy hozományt. S ön falusi asszony szeretne lenni. Mit azt hiszik, teljesülni fog még ez a vágya és nem kell Amerikába mennie, ahova kijutni mostanában ugyis nagyon nehéz. — Magda. Ön hejlesen cselekedett. Mint tisztességes, fővelésül urileány nem is tehetett volna egyebet. Az a szemtelen, buta fráter azt hitte, hogy egy korrekt urilány is olyan könnyen meghódol neki. Kerülje őt s ha véletlenül mégis összejárna vele és nem kerülhetné ki, hogy vele beszéljen, egész komolyan utasítsa rendre.

Karácsonyig 15% engedményt ad szigorúan szabott áraiból „Derby” cipőüzlet
Arad, Piata Avram Iancu. 8005
Rudolf Mosse 9463

MOZI

xx Vigjáték-sláger az aradi Apollóban. Vasárnap is az a pompás vigjáték szerepel az aradi Apolló mű-

A háziasszony kedvenc szappanja a kiadóságában és tisztítéképességében páratlan „Szarvas” védjegyű Schichtszappan

Lilody 2278

2051-1

során, amely szombaton önéletrajza mellett került bemutatásra. — A nagyszerű humoros film címe „Ó” Ég és föld között, a mely ugy hatás tekintetében, mint érdekes meseszövevével és változatos jeleneteivel felülmul minden eddigi vigjátékot.

xx Patt és Patachon legújabb alakítása: Szerem a hban című vigjáték ma, vasárnap és holnap, hétfőn utoljára kerül vetítésre az aradi Uránia filmszínházban. Előadások ma, vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9

kor. hétfőn 5, 7 és 9 rakor. — Ma, vasárnap d. e. 11 órakor gyermekmatinéen is bemutatja az aradi Uránia a Patt és Patachon vigjátékot.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

MA VASÁRNAP nagy disznótoros estély a „Marilla” vendéglőben Arad, Str. Minervei (Ilona-u.) 39.

TIMISOARAI MUZI.

Belvárosi mozi: december 14. és 16. Gyárvárosi mozi: dec. 16. és 17. Mehalsi mozi: dec. 18.

Az őszi idény legnagyobb szenzációját Az amerikai mozgóképszínházak legutolsó és nagy attrakciója:

„A nyugati karaván.”

A legszebb és legszenzációsabb kalandor film.

6 nagy felvonásban.

Az amerikai „Paramont” cég legnagyobb gyártmánya.

No. 25. „Curier.”

Olcsó karácsonyi alkalmi vétel!

12 személyes vadonatúj ezüst evőeszköz minden elfogadható áron eladó.

Megtekinthető bármikor a „Curier” vállalatnál az Octogon dohányüzletében Aradon. 429

Brilliáns,

arany, órák és ezüsttárgyak legolesóbban beszerezhetők

Feiner óra ékszer-áruházában, Arad, Str. Bratianu (Weitzer János-uca) 3.

Ezüsttárgyakért, brilliánsért, arany és ezüstért a legmagasabb nappi árt fizetek. 10087

Rudolf Mosse 7006

CIPŐ szükségletét legolcsóbban szerezheti be **APPONYI** Testvéreknel, Arad. 9004

Mindennemű

OLAJPOGÁCSÁT és OLAJOS-M. GOT a mindenkor legmagasabb napiárban, vagon és kisebb tételekben is állandóan vásárolunk. Egyben ajánljuk cikkeinket: kocsikenőcs, ablaktapasz kenőce, növény olajok, ásvány olajok, csontolaj, veselinolaj, gépszírok, kenőcsök, hegyikreta, talkum stb. Aradi Olajipar R. T. Arad. Sürgőcím: Olajipar. Telefon: 135 és 407. 9021 Rudolf Mosse 7040

Ólom megvételeire keresztetik. Cím az Aradi Közöny kiadóhivatalán

Z. Joanovits Teréz szücs Mindenféle 6429 szőrme jutányosan Arad, Strada Moctoni 14. (Orcy-u.) kapható. ☺

A BERNDORFI ALPACCA

5332

ALPACCA-EZÜST

EVŐESZKÖZÖK

és ASZTALI KÉSZLETEK A LEGJOBBAK.

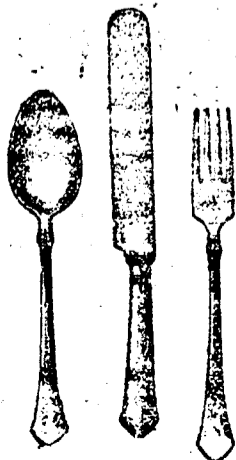
KAPHATÓ minden szakmabeli üzletben.

Főraktár: „ALBNA”. Fabrica de ARGINTARIE-BERNDORF S. A.

BUCURESTI, Str. C. A. Rosetti No. 3.

NAGY VÁLASZTÉK CHINAEZÜST ÁRUKBAN.

Berndorfi TISZTA-NICKEL főzőedények. — Ezüstözések és javítások szakszerű elkészítése.

Rudolf Mosse 7027
**Megkezdődött
 már az olcsó
 karácsonyi
 vásár!!**

Somló Textvárnál

ARAD.

**Egy hónapig tartó
 olcsó karácsonyi**

Elárúsítás.

**Mindenki győződiön
 meg az alatti olcsó**

árjegyzékről:

Férfi szövetek.

	Eddig volt	Most
	Lej	Lej
Férfi szövet 140-150 cm. széles	(650)	490
Férfi szövet 140-150 cm. széles	(850)	595
Férfi szövet 140-150 cm. széles	(480)	390
Férfi szövet 140-150 cm. széles	(950)	675

Női ruhaszövetek tiszta gypjuból.

Ruhaszövet 110 cm. széles	(170)	115
" " " " " "	(290)	185
" " " " " "	(300)	265
" " " " " "	(550)	375
Kabátiszövet 140 " " " "	(450)	295
" " " " " "	(850)	550
" " " " " "	(800)	650

Flanellek.

Double flanellek	(125)	98
Mintás flanellek	(98)	68
Sima barobettek m. színben	(120)	78

Vászonárak.

Mosott bohifon	(58)	98
Alsólepedő 156 cm. széles	(150)	115
Paplanlepedő 180 cm. széles	(195)	145

Női fehérnemű.

Női ing	(180)	145
" " " " " "	(210)	165
" " " " " "	(260)	185
" " " " " "	(190)	146
Női nadrág	(210)	165
" " " " " "	(260)	185
" " " " " "	(950)	245
Női hálóing	(260)	198
" " " " " "	(320)	230
" " " " " "	(450)	385

**Cipőkből nagy
 árengedmény!**

Külön felhívjuk figyelmét!

Női cipők.

Antilop cipő	610
Barna chevro spangnis	575
Fekete chevro spangnis	575
Laok fél	450
Csevro fél	425

Férfi cipők.

Box stizós	650
Félcipő, antilop betéttel	650
Bagaria	700

Alapított 1891 évben.

HAMMER VILMOS

műszerész és villanyvilágítási vállalkozó
 ARAD, Piata Avram Iancu 5-6. (Szabadság-tér.)
 Egyedüli képviselője a világhírű „PFAFF” varró-
 gépekből és alkatrészekből. — Gyors varrás,
 zajtalan és könnyű járás, határtalan tartósság.
 Műhelyre is a legalkalmasabbak.
 Nagy szakember javító műhely!

Szanatorul „Therapia” szanatorium

volt **Dr. Mann-szanatórium**

Arad, Str. Iosif Vulcan (Kazinczy-u. 8. sz.)
 Felvesz sebészeti, szülészeti és nőgyó-
 gyászati betegeket. —: 6905

Izléses és olcsó

karácsonyi ajándékokban

a legnagyobb választékot találja

GRALLERT J. és FIA

óra- és ékszerárúüzletében
 Arad, Bul. Regina Maria 8. 6849

Óra- és ékszerjavítások, átalakítások, be-
 cserélés, régi arany- és ezüstárak, vala-
 *** mint drágakövek vásárlása. ***

Órat ékszert

alkalmi és karácsonyi ajándéknak: a leg-
 előnyösebben vásárolhat

Vésnök **C S Á K Y-**
 műterem! cégnél Aradon, a város-
 házával szembeni épületben

**Most már nem
 titok,
 hogy az ünnepek
 szenzációja lesz az
 Erdélyi Élet
 karácsonyi száma.**

**Gazdasági vezető
 kerestetik,**

aki
 egy 200 holdas
 bányai birtokot önállóan
 el tud vezetni. —: Ugyanott
 házvezetőnő állást találhat

Ajánlatokat „Nazarénus”
 jelige alatt Rudolf Mosse hir-
 detési iroda Timisoara továbbít.

**Burgonya
 kicsinyben és nagyban.
 Tenner & Böhm,
 Arad, Széchenyi malom. 6898**

Eladó

Arad, Strada Fabricel régi hét szám alatt kisebb-nagyobb
 háztelkek, nagyon jutányos árban. Értekezni lehet:
 Kalász János bűrzületében, Arad, Piata Avram Iancu No. 3

**KESKENYVÁGÁNYU VASÚTAK teljes felsze-
 relése a
 győri vágánygyár**

gyártmányainak kizárólagos eladása. 9061

ANGOL-MAGYAR BANK RESZVÉNYTÁRSASÁG keskenyvágányu vasútosztály.
 KÉPVISELETEK: ARAD, GEIRINGER ES BOHM okl. mérnökök Str. Eminescu 8.
 CLUI, Erdős Mór, okleveles mérnök.

NYOMJELZÉS! TERVEZÉS! ÉPÍTÉS! ALLANDÓ ERDELYI LERAKAT

**Ujtás
 a heti takarékbetétek
 terén.**

**Az Aradi Kereskedők
 Takarékos és Hitelintézeté.**

hogy a takarékosági szellem fejlesztésére minél nagyobb ösztönzést nyújtson, eddig is szervezett öt éves heti (havi) befizetéses évtársulatait egyrészt a rendszeresen gyűjtött tőkék kedvezőbb gyümölcsösztetése, részint egyéb előnyök nyújtása által új alapokra fektette. Az 1925. év elejével alakuló XXII-ik évtársulat ehhez képest három csoportra oszlik. Minden csoportban egy törzsbetét öt éven át teljesítendő heti egy lej befizetéssel jár.

**I. ÖTEVES ÉVTÁRSULAT BIZTO-
 SITOTT KAMATOZTATÁSSAL.**

Ezen csoport tagjainak, az öt éven át befizetett 260 lej ellenében öt év letelte után, tőke és kamat fejében legalább 340 lej térítetik vissza. E csoportban mindenki tetszés szerinti összegű törzsbetét fizetésére vállalkozhatik és ehhez képest 10 törzsbetétnél 3400 lej, 20 törzsbetétnél 6800 lej, 100 törzsbetétnél 34.000 lej összeget tesz ki az öt év múlva, tőke és kamat fejében visszajáró összeg.

**II. ELETBIZTOSÍTÁSSAL JÁRÓ
 TAKARÉKBETÉTEK.**

Ezen csoport tagjait az intézet jó hírű biztosító társaságnál elhalálozás esetére tíz törzsbetétenként 2000 lej erejéig biztosítja úgy, hogy amennyiben valamelyikük a befizetés öt év alatt elhalna, örökösai a befizetett összegben és annak kamataiban kívül minden tíz törzsbetét után 2000 lej biztosítási összeget kapnak. Ezen csoport tagjai részére, a biztosítási kedvezmény mellett, az öt éven át törzsbetétenként befizetett 260 lej ellenében, 300 lej tőke és kamat térítetik meg. Husz törzsbetétnél 4000 lej, 50 törzsbetétnél tízezer lej a biztosítási összeg.

**III. HÁZTELKEK MEGSZERZÉ-
 SÉRE ALAKULT CSOPORT.**

Hogy az intézet egyes törzsbetétesei részére a saját otthon megszerzését könnyebbé tegye, a harmadik csoport tagjai, törzsbetéteik után háztelkekhez jutnak. Ezen csoportban mindenki 25 betét (heti 25 lej) befizetésével vehet részt. Ezen csoport tagjai minden törzsbetét, azaz öt éven át teljesített 260 lej befizetés után, tőke és kamat fejében legalább 300 lejt, tehát 25 betét után 7500 lejt kapnak vissza és további osztalék fejében közülük minden husz tagra egy-egy kb. 180-200 négy-
 szögölnyi, beépítésre alkalmas ház-
 telek jut. Az osztalék megállapítása, a csoport tagjai bevonásával fog történni.

Valamennyi csoportban a befizetések havonként is felioszthatók. A befizetésekre az évtársulat tagjai bármikor előleget kaphatnak. Az 1925. január 1-én meginduló XXII. évtársulatba már most be lehet lépni, az intézet felhívására. Bulevardul Maria (Andrássy-tér) 17., ahol a ki-
 vánt egyéb felvilágosítások is meg-
 adatnak.

**ARADI KERESKEDŐK TAKARÉK
 ÉS HITELINTÉZETE RT.**

Női kabátokban, bundák

NAGY OCCASSIO „PARIS” Modellházban,

ARAD, városházával szemben. Rudolf Mosse 9400

Mindennemű szőrmeárúk leg- I. NAGY SZÜCS üzletében, **ARAD, Strada** jutányosabban beszerezhetők **Alexandri (Salacz-uca) 5. sz.**

Fésű és manieür kazetták bőr diszárúk és pipere cikkek olcsón beszerezhetők **Fehér si Co. illatszerkereskedésében, Arad** Rudolf Mosse 9462

A belváros szívében minden

kényelemmel ellátott gyönyörű magánház 6 szobás fürdőszobás elfoglalható lakással, gazdasági udvarral és kerttel eladó. — A Perényi-uca közelében magas földszintes ház 4 szobás fürdőszobás elfoglalható lakással, nagy kerttel, nemesített gyümölcsfákkal előnyös árban eladó. A vételre fele részre tetszés szerint fizetendő. Kizárólagos megbízott: Haasz Albert irodája Aradon, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 16069

Óriási pénzmegtakarítás azoknak akik ajándéktárgyaikat a Színházi versenybazárban szerzik be.

Felhívom a t. közönség figyelmét a külön játéktéremben levő karácsonyi vásár megtekintésére. Tekintve a mai rossz viszonyokat az árképpen levannak szállítva.

A tolongás elkerülése végett a magyar és román karácsonyi ünnepeknek egyidőben való megünneplésére való tekintettel akik december 15-ig eszközlik bevásárlásaikat azok különösen nagy árkedvezményben részesülnek.

Az üzletünkben vásárolt minden babák „Baba klinikák”-ban díjtalanul lesznek eszközölve. 6687

Modern kefégyár! gépüzemre berendezve 70.000 leu értékű áruval teljes felszereléssel 50.000 leu átvethető. Hátralék egy és fél év alatt fizethető. „ARGUSNÁL” Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 1. 3375

Modern luxus autó 6 személyes „Puch” csukot és nyitott karoszéruval 66. Hp. kifogástalan állapotban olcsón eladó. Ugyancsak egy kitűnő gyártmányú csukot hímő eladó. „ARGUSNÁL” Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 1. 3375

Ügynökök

férfiak és nők, magas fizetéssel felvételt. — Jelentkezni csak vasárnap BRAUN-nál Arad, Calea Banatului 3., II. em. (Asztalos Sándor-uca) 15112

Satmare, Halmeu, Valea lui Mihai határállomásokon

terményvaggonok vámolását és továbbítását

legfontosabban szakemberül végzi **Rozenfeld, Rosz & Saimon** nemzetközli szállítási és vámolási iroda Satu-Mare, Calea Tralan No 31.

Biztos tőkebefektetés

Mészbánya, mészkemencékkel üzemképes állapotban, nagy vevőkörrel. Kimutatható évi hatszáz ezer lej tiszta jövedelemmel, hozzátartozó szép magánházzal, 6 szobás lakással, előnyös árban eladó. Kizárólagos megbízottam; Haasz Albert irodája Arad, Str. Romanului 5. (v. Zrinyi-u.) 16069

HARISNYA minden versenyt kizáró olcsó **BOGYO A.** Arad, Str. Eminescu 13. szám áron már 23 lejtel a legfontosabb cérnafátyol és legújabb szövésű prima órna minőségig 45 lejig. — „OSETA” hárnya 138 lej. — Keztyük, szvotterek, reform nadrágok, selyem-sálak, pamut és cérnafélek, gombok stb. rövidárak legcsalódabb árak mellett.

WEISZ LIPÓT fotószalonja, Arad, Str. Bratlanu 12. (Weltzer J.-ucca 10.) **Gyermek portraik és interieur-felvételek a legszébb kivitelben eszközölkötenek.**

Jó és olcsó cipők raktáron **Czernóczi** elpözlötében Arad, Strada Marasesti (Kossuth-uca) 3. sz. férfiak, nők és gyermek

Hölgy fodrász-terem ARAD, Str. Matei Corvin 1. (Hunyadi-uca) II. ik udvar, I. em. jobbra. **Ondolás: 15 lej, hajmosás 15 lej. Manikürzés: 15 lej, hajváras 15 lej. Garantált hajfestés minden színben. Legolcsóbb árban Szives pártfogást kér: SELEJAN special hölgy fodrász.**

Rudolf Mosse No. 7004

LÁDÁKAT

méret után legolcsóbban készít:

Ládagyár P. Getate Vecse (Ovár-téren)

Földes Testvérek, Arad. Telefon 878

Legolcsóbb butor beszerzési forrás

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 41.

Hálók

Rudolf Mosse 7038

Ebédlők

9019

Uri és leányszobák

leg egyszerűbbtől a legművésziesebb kivitelben kapható.

Angro és detail eladás. Feltűnő olcsó árak. Közvetlen a termelőtől.

Aradi Iparosok Butor és Asztalosáru Termelő Szövetkezete

Legolcsóbb beszerzési forrás Schutz-nál Arad, Str. Eminescu 28-30. (v. Deák F.-u.) ahol kizárólag angol és brünni férfi szövöttek, szabókellékek állandó nagy raktára van. Rudolf Mosse 7032.

Az aradi Metropol kávéházban Románia leghíresebb ének-estáncosportja **4 Constanta** szerepel minden este. Nyitva reggel 9-3-ig.

Legolcsóbb és legjobb fornérok, lemezek, széklapok és keményfák beszerzési forrás **LUDOVIC FISCHMANN** Timisoara, Fabrica Spaiul Penes Curcaul (Klapka-sor) 8. alatt különleges és tengereutai, valamint hazai fornérok gyári raktára, lemezek és széklapok, keményfák állandó detail és engros eladásai. Vásárolandóan dió, esereaznye, körte, hárs, topoly, éger, tölgy és kőris rönköket. Rudolf Mosse 7035.

Játék baba kocsik, gyermek kocsik legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. — Mindenféle gyermek kocsik javítások. 6982

Gyermek kocsik üzeme Arad, Str. Simeon Bailint 19. (Deasewffy-u.)

Nem nagy baj, ha eltört a baba **Klinikára,** ahol mindenféle gyermekjátékok csekély árért megjavítok. **Aros bazár, Arad, Bul. Reg. Ferd. No. 46., (v. Boros Bányász és Fa-u. sarok. 6855.**

Keresek

január 1-ei belépésre kereskedelmi könyvelésben jártas több év gyakorlattal rendelkező

könyvelőt

Ajánlatokat „Perfect könyvelő” jellegre Rudolf Mosse (Sándor) Hirlapirodába Arad. 10165

Karácsonyi Occassio! Milyen lezárt árak mellett árulja **FORTUNA** női és gyermekruha áruházát, Arad, Str. Pirici 5. Színház hátsó bejáratával szemben. A legújabb divatu női kabátokat, ruhákat, bluzokat. Külön mértékosztály

Művészi fénykép felvételek. :- Aquarellek és nagyítások a legszebb kivitelben eszközöltenek **Steinitzer Dezső** fotó műintézete ARAD, Bul. Regina Maria 20.

Dacára a valuta emelkedésnek **Goldstein Lejosé** divatáruházát Arad, Str. Brațianu No. 2. árul változatlanul a legolcsóbbak. Prima flor harisnya 88.— lej, prima fátol harisnya 100.— lej, „Oseta” harisnya 135.— lej, bélelt női keztyű 50.— lej. — Mindenkiné sajt érdeke, hogy vásárlás előtt ezen bolt árait megtekintse. 6824

Karácsonyi ajándék! Utlevelekre VIZUMÓT a KARÁCSONYI ünnepekre való tekintettel „45 lejért” garancia mellett legolcsóbban szerez közzismert pontossággal a „CURIER” Gyűjtőhely: OCTOGON dohánytőzsde Aradon, a Minorita templom előtt. 6064

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

LAMPAERNYÖK készítését legmodernebb kivitelben olesón vállalom. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 300

JOBIZONYITVANYOKKAL rendelkező parádés kocsis január elsejére felvétetik. Ajánlatok báró Novcsa Elekne Aradulnau címre küldendők. 6901

ELARUSITONOK azonnal felvétetnek. román nyelv megkivántattik. Színházi Ver senytázar Arad, Piata Avram Iancu. (Szabadság-tér.) 6900

GÉPÉSZT, aki szivógázmotor kezeléséhez ért azonnali belépésre keres Bisztriczky Károly malomtulajdonos Győrök. 6891

ROMÁN árvalány ki több nyelvet beszél, gyermekek mellé ajánlkozik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 500

EGY bisasszony nagyobb gyermekek mellé azonnali felvétetik, románul tudók előnyben. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6923

MEGBIZHATÓ szobaleány kerestetik azonnali belépésre. Arad, Bulv. Carol 73. sz. földsz. Jelentkezni d. e. 8-10, d. u. 2-4-ig. 6890

SZOBAAASSZONYT azonnali belépésre keresek. 2000 lei kaució szükséges. Berlin Szállója állomással szemben Arad. 6916

RÁKTÁRNOK kerestetik a Csálai állami szállótelepre. Pályázhatnak megbízható nyugdíjas tisztviselők, kik a román nyelvet szóban és írásban bírják. 6917

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlkozik fiatal, intelligens asszony magányos urhoz helyben vagy vidékre is. Leveleket az Aradi Közlöny kiadójába „Rendszerető” jellegre kér. 6919

FOTOTECHNIKUS-segéd elsőrangú arany munkást keresek. Ajánlatokat Rudolf Mosse Arad továbbít. 10165

DEUTSCHES Fräulein mit etwas Klavierkenntnisse sucht Stelle zu einem grösseren Kind. Adresse in der Administration der Aradi Közlöny. 643

Vétel és eladás.

FÉSU és manikürkazetták, női kiegészítők karácsonyi ajándéktárgyak, játékok nagy választékban. Fehér & Comp illatszerekkereskedésében Arad. 10163

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

MEISZENI porcelán babák, aranyozott velencei pohár, interziás antik komód, szalon, garderoab szekrény, briliáns gyűrű, ezüst és berndörfl evőeszközök, teás és mooca szervizek, perzsa és gyári szőnyegek, íróasztalok, könyveszekrények, butorok, szőrmék, férfi és női ruhák és kabátok, gyermekjátékok, sakk, tükrök, nutria bunda, disztárgyak, damaszt asztalnémi stb. eladó Arad, Str. Consistorului 12. (Batthány-u.) I. em. jobb. 1000

SZŐNYEGEKET, butorokat, ékszereket antik tárgyakat, disztárgyakat bizományba veszek. Str. Consistorului 12. (Batthány-u.) I. em. jobb. 1000

KIS SINGER varrógép eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6893

KÖRÖMLACK kimérve kapható Fehér si Comp illatszerekkereskedésében Arad.

JÓKAI műveit keresünk megvételre. Sándor hírlapiroda Arad. 10163

BOROTVÁK a legfinomabb Solingen áruk „valódi” Gillette „Mem” „Elysium” pengék kaphatók Fehér si Comp illatszerekkereskedésében Arad. 10164

EGY magán fűtő fürdőkád eladó. Arad, Str. Oiba Birta 42. 6894

RÖNGTENKÉSZÜLÉK diagnostikai és therapiát, teljesen jókarban, olcsón eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében. Arad. 15121

MODERN EBÉDLŐ (Lengyel-féle) fűtött tölgy kileno morkett székek kitéző u. állapotban jutányosan eladó. Bul. Regina Maria 10. I. em. balra Arad. 6926

ESZTERGAPAI új és használt 2 és fél mtr. esztergályható hosszban kedvezően Kovács Soma Társánál Arad. 6929

2x3 m² és két kis perzsa szőnyeg eladó. Arad. Str. Gavra 22. (Csernovica-u.) 6928

ELADÓ gyönyörű divány, vaságy Arad, Bul. Regina Maria 48. udvarban Reichné. 6939

EGY 8 HP. ma yar állami maxánáró eladó. Kabát János, Pecoa-Maghiara (Mezgar-Pecoa) 165. 6933

HIZOTT SERTÉS 170 kilós eladó Arad, Str. Vicentiu Babes 8. (Kis Erná-u.) 6921

Egy kredenc, asztal, négy szék és egy pénz szekrény eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6934

EREDETI Alfa tejföldszögépek és alkatrészek, tejjazdasági eszközök kizárólag Magyar Ferencnél Aradon, Str. Romanului 5. 16135

ELADÓ egy 5 lóerős fűrészmotor. Erdéklődni lehet Arad, Str. Mocioni No 31. 6938

MALOMKÖVRK, darálóok, mozsorok, motorok, gépiüzemi cikkek gyári áron. Kovács Soma Társánál Arad. 6930

AUTÓ vagy kocsibunda majdnem új eladó Meitekinthető Engelandt szücsnél Arad, Str. Eminescu. 6925

MODERN ebédlő, elsőrendű zongoraháló eladók. Cim: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FINOM szörme bundabélést és rövid perzsakabátot vagy bőröket keresek megvételre. Cim: Str. Sosif Vulcan (Kazinczy-u.) 6. jobbra. 10166

KITUNÓEN habzó, nem maró, nem száradó borotvaszappan, borbélyoknak kedvezmény. Örlési nagy angol szappan 22 lei. Dr. Földes és Hehs Arad. 6406

HENGERCSOMAGOLO papir vastag és vékony állandóan kapható Knieszer könyvkereskedőnél Arad, Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-ucca.) 6581

NAPTÁRAK vízontelárusítókknak legolcsóbban Sándor hírlapirodában Arad. Hajós gyógytár mellett. 10159

„ELITE” fehérnemű gyár, Arad, Str. Meşanu 4. (Ferry-u., Nádasdy-palota) készíti a legszebb kivitelű férfi fehérneműt és pyjomákat

Karácsonyi olcsó

árjegyzék:

- Tenies flanellek 33 lejűl
- Bárony flanellek 40 minták ... 45 "
- Eponge flanellek 75 "
- Schottisch és csikos div. kelme ... 88 "
- Dubl flanellek szintartó 79 "
- Kelengye vászon 34 "
- Szintartó mosó delének 35 "
- Szövetek férfi 3 tönnyre 150 cm. 155 "
- Velourok női kabátira 275 "
- Covercoat tiszta gyapju 150 cm. 295 "
- Agy garnitúrák (3 drb) 1190 "
- Kézvel varrott dubl paplan ... 795 "

Biberettek, Szilisz, plüschök, Crümmerek, Carakülök 15% engedménnyel **DEUTSCH**

divatáruházában Arad, Str. Meşanu (Ferry-u.) No. 7. (Lukácsy-ház) 6995

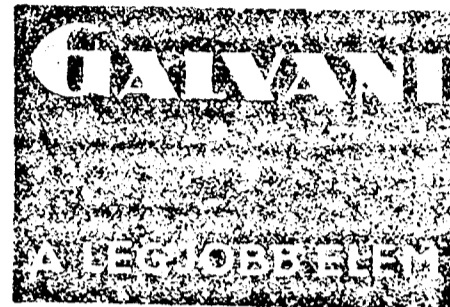
Ellátás.

HÁZIKOSZTI! Leves, főzelék feltéttel és tészta 20 lei. Arad, Str. Marasesti 25. (Kossuth és Vécsei-ucca) sarok vendéglő. 6912

Oktatás.

ZONGORAOKTATÁST akadémiai tananyag szerint, román nyelvórákat felnötteknek és középiskolai tanulóknak könnyű módszer szerint vállalok. Erdéklődni Arad, Str. Miron Costin 4. (Leinangen-u.) 6905

Apró hirdetések folytatása a 12-ik oldalon

Gyártja: **Galvani-gyár,** TIMISOARA.

Butorkereskedők, butorsertalesok figyelmébe!

Teljesen újonnan berendezett csiszoló- és tükrögyáram vállal mindennemű csiszolást és u. tükrök, valamint régi vak tükrök újonnan való készítését. Gyáram a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelő munkát állít elő. Szakmabeliek szives pártfogását kéri: **IGNAT PINTÉR,** Arad, Piata Catedraliei (Tököt-tér). — Gyár: Str. Delavreancu (Lahner Gy.-u.) 1

Olcsó órák és ékszerek

kaphatók a luteránus templom mellett **Reiner József** üzletében. 6589

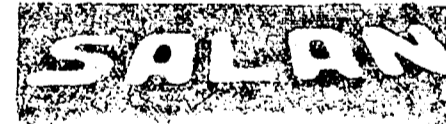
Eladó

egy jókarban levő mécsárszék berendezés, mely áll 1 márvány asztalos puíd, 1 kőasztal, ígézekrény, mérlegek. — Cim Arad, Str. Matai (Corvin Hunyadi-ucca) 1. Háztulajdonosnál. 10166

Rudolf Mosse 7024.

A tudományos világ által elismert legjobb, legtökéletesebb és legolcsóbb

fertőtlenítő szer a

Minden bajtól, fertőző betegségtől megóv. Izzadságot és minden más kellemetlen szagot megszüntet.

Kristálytiszta, nem mérgező, teljesen szagtalan.

Kapható minden gyógytárban és drogueriában.

Gyár és központi iroda:

SALAN Vegyipari Művek

TIMISOARA, H. Piata Badea Cartan (Széna-tér) 2. Telefon 18-84.

Varrógépek kedvező fizetési feltételek mellett nagy választékban. Villany-égők és mindenféle villanyfelszerelési cikkek legolcsóbban **Schwarz mőszerésznel,** Arad, Str. Brancovici 5. (Lázár Vilmos-u.) Rudolf Mosse 7031

Szaloneukorka legjobb minőségben!

Tetszés szerinti színekben 1 kgr. 55 lej.

Naponta friss Dessert bonbonok és csme-csokoládék nagy választékban.

A legolcsóbb bevásárlási forrás!

GABOR

Fantasie figurák, Arabeszkék stancokban!

U. n. c. babák, hal, rók, regyver, pipa, balta, szarvas, üveg, kitta stb. stb.

Valamennyi finom esemege esekeladébból.

cukorkaüzlet Arad, Salancca 1.

Uraknak maradék szövetek alkalmi elárusítása 3 méter és kisebb méretekben igen jutányos áron, tiszta gyapjuból a **Magazin de Sofa** Arad, Piata Avram Iancu 17. **Fleischernél**

Mélyen leszállított árak
női és leányka kabátokban

PLESZ

központi ruháruházban, Arad,
a színház hátsó bejáratával szem-
ben. — Kérem a címre figyelmét.

15% engedmény december hó 31-ig.
Kérem kizárólag megtekintését.

Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon **ARAD,**
(új Neuman-ház.)

MAIROVITZ-féle tűzifatelep, gőzfavágó és aprító Arad,

Calea Radnei No. 55. :-: Telefon: telep iroda: 667., központi iroda: 399, 400.

Legolcsóbb napi áron mindennemű tűzifa önként felvágva és aprítva. :-: Rendelésre hához való szállítást prompt eszközünk!!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szöveg hirteljesen 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat elválasztás nélkül jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Lakás.

BUTOROZOTT lehetőleg 2 szobát keresünk esetleg ebédkosztással. Cim Max Molnár & Co. papírüzlet Arad, főpostával szemben, saroküzet. 5282

1 SZOBÁS lakberendezés olcsón eladó. Modern lakás átadható. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6888

LAKÁSCSERE. Belvárosi 2 szobás lakásomat elcserélném. Lammert, Arad, Str. Streiescu 23. (Teleky-u.) 6910

KÜLÖNBÉJARATU butorozott szoba 1-re kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivataltában. 6949

Ingatlan.

ELADÓ Arad, Calea Saguna (Varjassy Lajos-u.) 164. számú ház. — Bővebbet ugyanott. 6761

ARAD, Strada Pipos 1. (Gaál László-u.) ház elköltözés miatt eladó. 6915

BELVÁROSBAN bármilyen célra alkalmas üzlet, gyönyörű lakással együtt, forgalmas helyen hosszabb szerződéssel 22.000 lejért bérbeadó. Str. Vicentiu Babes 12. (Kiss Ernő-ucca). 6936

GHOROCON (Gyorokon) kétszobás magánház szőlős és gyümölcsösökkel, vilányos közelében. eladó. Gazdálkodásra nagyon alkalmas. Érdeklődni Arad, Str. Cogalniceanu (Mikes ucca) 15. özv. Kiss-nénél. 15121

GYÁRÜZEM részére nagyobb helység udvarral, vágányok mentén kiadó. Bővebbet Strada Closca 1. üzletben. 6931

HETVEN kat. hold urt birtok lakóházzal, gazdasági épületekkel, élő és holt felszereléssel Arad közelében eladó. Haasz irodája Arad, Str. Románului No. 5. (volt Zrinyi-u.) 18069

ÜZLET LAKÁSSAL, esetleg házzal együtt eladó. Egy nyaraló szőlővel. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6911

Különféle.

KITUNÓ gyógyhaskótokot és csipőfűzőket készítek Horváthné, Arad, Piata Catedralei 6. 4613

„Végladás”-t nem rendezek, de olcsón árusítok, győződjön meg mindenki!

Welsz Armin
divatruház 5100
ARAD, Piata A. Iancu 18. (Szabadság-tér.)

Rudolf Mosse 9485

Legszebb és legolcsóbb karácsonyi ajándékok beszerezhetők

M. Fischer
Arad, Neuman palota.

Óriási választék. Valódi Rosenthal és Karlsbadi sorvizek és diasztárgyak legújabb csiszolt üvegkészletek, alpaca csüst aragonit alabástrom diasztárgyak és használati cikkek Berndorfi evőeszköz, villany csillárok, modern bőr-áruk. Keretezést, üvegezést legolcsóbban vállal.

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉGNEK, fakereskedésnek kiválóan alkalmas sarok telek épülettel eladó. Soltz, Arad, Str. Vasile Paguba. 46. szám. 6908

A VÁROS legforgalmasabb helyén, régi textil üzlet, bármely más üzlet, részére is alkalmas, betegség miatt átadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Káprázatmentes
Aranyvilágítás

Egy jó szec a káprázást kerülni. ha Osram-Nitra lámpát opátharanggal használják.

Aranyvilágítás

LICHTWITZ

LIQUEURS

DEUTSCH TESTVÉREK

ARAD, MINORITA-PALOTA.

Tekintse meg a naponta összeállított reclam couponokat!

Egy teljes ruhára való double fanel
260 lej.

Egy teljes férfi ruhára való tiszta gyapju kelme
980 lej.

Egy teljes ruhára való Eponge, remek színekben
260 lej.

Egy teljes női Costüme való tiszta gyapju kelme gyönyörű színekben
1550 lej.

1924. évi
nagy

Finom Velour és Cochmen kelme női kabátra válogatott szép színekben
2200 lej.

karácsonyi ocassio!!

Hartmann Kálmán ékszerész üzletében, Arad, (Minorita-palota) a karácsonyi és újévi szezon alatt nagy árengedmény. Brillánsot, drága köveket, aranyat, ezüstöt, antik tárgyakat a legmagasabb áron veszi

NŐI KALAPOT óriási választékból **OLCSÓN** vehet **POSCH** divatruházában Arad, Str. Eminescu Deák F.-u.